

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Middle Anatolia Development Agency

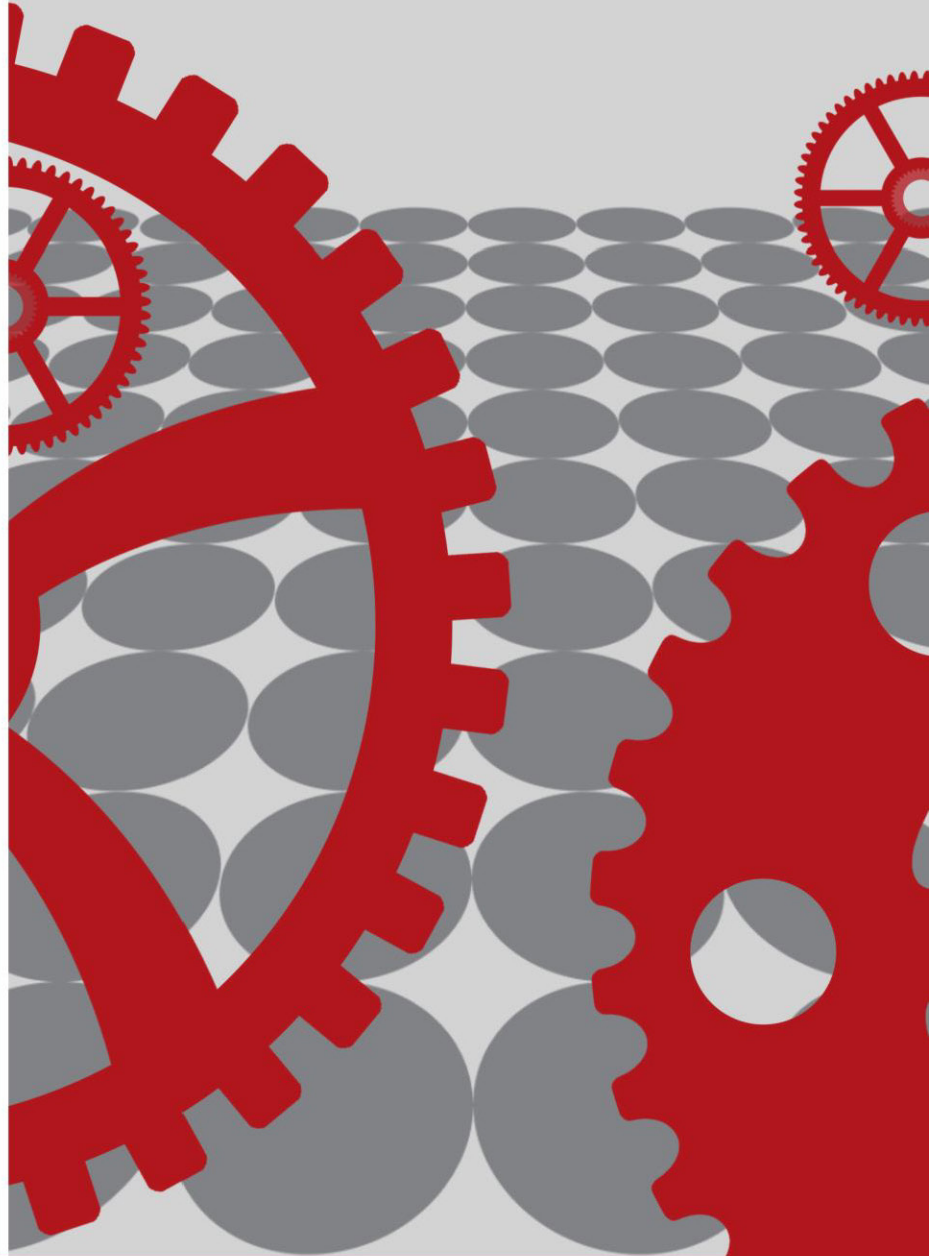

T.C. BİLİM, SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Kayseri
İl Müdürlüğü

SEKTÖRLERDE ARA MALI İTHALATININ AZALTILMASINA YÖNELİK ARAŞTIRMA PROJESİ RAPORU

2014

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
1. GİRİŞ	1
2. TÜRKİYE’DE ARA MALI İTHALATI: GENEL BİR DEĞERLENDİRME	3
3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ	19
4. KAYSERİ’DE İLK 150 KALEM İTHAL ARA MALLARINI KULLANAN, ÜRETEN VEYA ÜRETME POTANSİYELİNE SAHİP FİRMALARIN TESPİTİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA SONUÇLARI	21
4.1 Ar-Ge Birimi	21
4.2 Ar-Ge’ye Yıllık Olarak Ayrılan Bütçe	22
4.3 Ar-Ge Biriminde Çalışan Sayısı.....	23
4.4 Araştırmaya Katılan Firmaların Mevcut Çalışan Sayıları.....	24
4.5.1 150 Ara Malına İlişkin Verilen Cevaplar.....	25
4.5.2 Üretimde En Çok Kullanılan Ara Malları.....	32
4.5.3 Kayseri’de Üretimi Yapılan Ara Mallar	35
4.5.4 Üretilmeyen Ancak Üretim İmkân ve Kabiliyetine Sahip Olunan Ara Malları	36
4.5.5 Geçmişte Üretilen Ancak Üretiminden Vazgeçilen Ara Malları	39
4.5.6 Firmaların Üretmek İstedikleri Ara Malları.....	40
4.5.7 Ara Mallarının Hangi Sebeplerle Üretilmek İstendiği.....	42
4.5.8 Ara Malları Bazında Üretim İçin İhtiyaç Duyulanlar	45
4.5.9 Ara Mallarının Temin Edilme Yolları.....	50
4.6 Kullanılan Ara Mallarının Temin Edilme Şekilleri.....	55
4.7 Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilmediği	56
4.8 Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği	59
4.9 Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretilbileceğinin Düşünüldüğü	62
4.10 Geçmişte Üretilen Ara Mallarının Şimdi Üretilmeme Nedenleri.....	65
4.11 Üretilmek İstenen Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu.....	66
4.12 Üretilmek İstenen Ara Mallarına İlişkin Üniversitelerle İşbirliği İsteği	69
4.13 Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar.....	70

4.13 Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu.....	71
4.13 Proje Bilgileri	72
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	74
KAYNAKÇA	79
EK-1: ANKET SORULARI.....	80

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2. 1: İthalat Artış Oranları	4
Tablo 2. 2A: 2013 Yılı İçin En Çok İthalatı Yapılan Ara Malların Toplam Ara Malı İthalatı İçindeki Payları	5
Tablo 2. 4: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Metal, Demir ve Çelik Sanayi)	6
Tablo 2. 5: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Kimya Sanayi)	7
Tablo 2. 6: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Maden ve Enerji)	8
Tablo 2. 7: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Makine Sanayi)	9
Tablo 2. 8: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Atık ve Hurdalar)	9
Tablo 2. 9: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Otomotiv Sanayi).....	10
Tablo 2. 10: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık)	10
Tablo 2. 11: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Tekstil Sanayi)	10
Tablo 2. 12: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Elektrik-Elektronik Ürünleri Sanayi)	11
Tablo 2. 13: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Ağaç, Mobilya ve Basım Sanayi)	11
Tablo 2. 14: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Gıda Sanayi)	12
Tablo 2. 15: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Cam ve Seramik Sanayi)	12
Tablo 2. 16: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Tıbbi, Ortopedik ve Optik Araçlar Sanayi)	12
Tablo 2. 17: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Hava ve Uzay Taşıtları Sanayi).....	13
Tablo 2. 18: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Çimento-Taş Sanayi).....	13
Tablo 2. 19: İthalatı Artan ve Azalan Mallar (İlk ve Son 10 Ürün)	14
Tablo 2. 20: 2013 Yılı Ara Malı İthalatı Yapılan Teknoloji Sınıfları	15
Tablo 2. 21: Araştırma Geliştirme Faaliyetleri İstatistikleri	16
Tablo 3. 1: Anket Konuları ve Soru Sayıları.....	19
Tablo 4. 1: 150 Ara Malına İlişkin Firmaların Verdiği Cevapların Frekans Dağılımları.....	25
Tablo 4. 2: Üretimde En Çok Kullanılan Ara Malları	32
Tablo 4. 3: Üretimi Yapılan Ara Malları	35
Tablo 4. 4: Üretilmeyen Ancak Üretme İmkân ve Kabiliyetine Sahip Olunan Ara Malları	36
Tablo 4. 5: Geçmişte Üretilen Ancak Üretiminden Vazgeçilen Ara Malları.....	39
Tablo 4. 6: Firmaların Üretmek İstedikleri Ara Malları.....	40
Tablo 4. 7: Ara Mallarının Hangi Sebepler Üretilmek İstendiği	42
Tablo 4. 8: Ara Malları Bazında Üretim İçin İhtiyaç Duyulanlar	45
Tablo 4. 9: Ara Malların Temin Edilme Yolları	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2. 1: Sanayi Üretim Endeksi ile Ara Malı İthalat Miktar Endeksi Arasındaki İlişki	3
Şekil 2. 2: Türkiye ve Diğer Bazı Ülkelerin İthalat Bağımlılık Oranları	4
Şekil 2. 3: Ara Malı İthalatı Yapılan Teknoloji Sınıfları	15
Şekil 2. 4: Ar-Ge Harcamaları-2010	17
Şekil 2. 5: Ar-Ge Harcamaları-2011	17
Şekil 2. 6: Ar-Ge Harcamaları-2012	18
Şekil 4. 1: Ar-Ge Birimi Olan/Olmayan Firma Sayıları.....	21
Şekil 4. 2: Ar-Ge Birimi Olan/Olmayan Firmaların Yüzde Dağılımı	21
Şekil 4. 3: Ar-Ge'ye Yıllık Olarak Ayrılan Bütçe Oranları	22
Şekil 4. 4: Ar-Ge Biriminde Çalışan Sayısı	23
Şekil 4. 5: Ar-Ge Biriminde Çalışan Oranları	23
Şekil 4. 6: Mevcut Çalışan Sayıları	24
Şekil 4. 7: Mevcut Çalışan Oranları.....	24
Şekil 4. 8: Kullanılan Ara Mallarının Temin Edilme Şekilleri	55
Şekil 4. 9: Kullanılan Ara Mallarının Tedarik Edilme Şekilleri (%)	55
Şekil 4. 10: Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilmediği.....	56
Şekil 4. 11: Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilmediği % Oranları.....	58
Şekil 4. 12: Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği.....	59
Şekil 4. 13: Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği % Oranları	61
Şekil 4. 14: Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretilbileceğinin Düşünüldüğü.....	62
Şekil 4. 15: Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretilbileceğinin Düşünüldüğü % Oranları	64
Şekil 4. 16: İsteddiğiniz Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu	66
Şekil 4. 17: Üretmek İsteddiğiniz Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu % Oranları	68
Şekil 4. 18: Üretilmek İstenen Ara Malları İle İlgili Üniversite İle İşbirliği İsteği	69
Şekil 4. 19: Üretilmek İstenen Ara Malları İle İlgili Üniversite İle İşbirliği İsteği % Oranı	69
Şekil 4. 20: Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar	70
Şekil 4. 21: Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar % Oranları.....	70
Şekil 4. 22: Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu	71
Şekil 4. 23: Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu % Oranları.....	71
Şekil 4. 24: Proje Bilgileri	72
Şekil 4. 25: Firmaların hangi tip projeler hakkında bilgi sahibi olduklarının %'si	73

1. GİRİŞ

Ara malı, bir üretim sürecinde nihai ürünleri üretmek için kullanılan ham madde, hazır parça ve enerji gibi üretim girdileridir. Türkiye’de İthalatın çok önemli bir kısmını bu ara mallar oluşturmaktadır. 2013 yılında Türkiye’nin toplam ara malı İthalatı, toplam İthalatın %73’ünü oluşturmaktadır¹. Türkiye’de üretimin artması ile birlikte, ara malı İthalatı da artmakta, bu da cari işlemler açığının artmasına neden olmaktadır. Bu durum, Türkiye’deki sanayi üretimi ile ara malı İthalatı arasındaki çok güçlü ilişkiden kaynaklanmaktadır.

Türkiye’nin sanayi üretiminde ara malı İthalatı bağımlılık oranı diğer ülkelere göre oldukça yüksektir. Bu durum, Türkiye’nin 100 birim ihracat yapmak için 70 birim’den fazla İthalat yapmak zorunda kalmasına neden olmaktadır. Bu da, Türkiye’nin ihracatta rekabet edebilirliğini olumsuz yönde etkilemektedir.

Ara malında yerli üretim oranının artırılması gerekmektedir. Ancak bu üretim, rekabet edebilir, ihtiyaca uygun, kaliteli ve uygun maliyette gerçekleştirilmelidir. Aksi takdirde bu üretim uzun vadede sürdürülebilir olmaz. Çünkü belirtilen nitelikler bakımından daha iyisini yapan yabancı üreticiler piyasada yerini alır.

Bu araştırma projesi; Kayseri Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü’nün talebiyle sanayide kullanılan ara malı İthalatının azaltılması amacıyla yapılmıştır. Bu proje; ORAN Kalkınma Ajansı’nın Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında desteklenmiş ve Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ERSEM) tarafından yürütülmüştür.

¹ TÜİK verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

Araştırmanın temel amacı, toplam İthalat içerisindeki göreceli ağırlığı nedeniyle, ilk 150 kalem ara malının Kayseri’de üretim potansiyelini belirlemektir. Bu ana amaç çerçevesinde; bu ara malların hangilerinin Kayseri sanayinde kullanıldığını, bunların Kayseri’de üretilip üretilmediğini tespit etmek, bu ara mallarını üretmek isteyen işletmeleri belirlemek ve bu ara malların üretimi için nelerin gerektiğini ve bu konularda üniversitelerle nasıl bir işbirliği yapılabileceği de ikincil amaç olarak benimsenmiştir.

Araştırma, Kayseri Organize Sanayi (Kayseri, İncesu ve Mimarsinan) Bölgelerinde ve civar ilçelerinde faaliyet gösteren toplam 1655 işletmelik bir evren üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde Türkiye’de ara malı İthalatının genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. TÜİK verileri kullanılarak; 2009 yılından 2013 yılına İthalat artış oranları, toplam ara malı İthalatının toplam İthalat içindeki payları, İthalatı en çok yapılan ara malların toplam ara malı İthalatı içindeki payları, ara malı İthalatının sektörel dağılımı, İthalatı artan ve azalan ara mallar, ara malı İthalatı yapılan teknoloji sınıfları ve Ar-Ge harcamaları analiz edilmiştir.

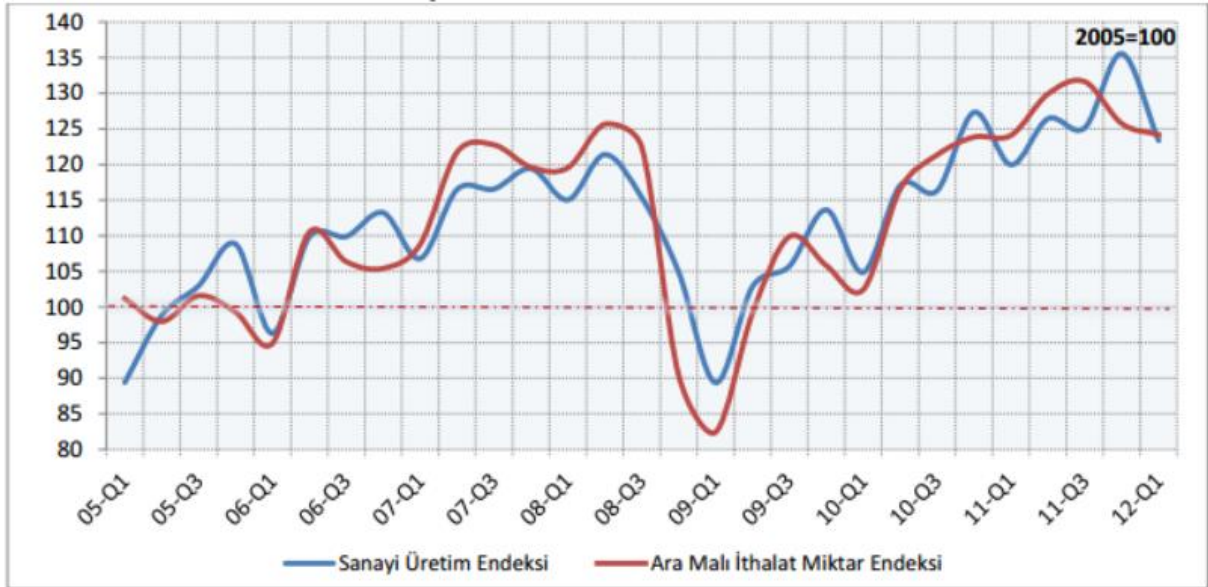
Üçüncü bölümde, veri toplama yöntemine yer verilmiştir. Dördüncü bölümde, Kayseri’de ilk 150 kalem ithal ara mallarını kullanan, üreten veya üretme potansiyeline sahip firmaların tespitine yönelik araştırma sonuçları ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Çalışmanın sonuç bölümünde, çalışmadan elde edilen önemli bulgular vurgulanmış ve sonuçların genel bir değerlendirmesi yapılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

2. TÜRKİYE'DE ARA MALI İTHALATI: GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Ara malı, bir üretim sürecinde nihai ürünleri üretmek için kullanılan enerji, ham madde ve hazır parça şeklindeki üretim girdileridir. Türkiye'de İthalatın çok önemli bir kısmını bu ara mallar oluşturmaktadır. Türkiye'de üretimin artması ile birlikte, ara malı İthalatı da artmakta, bu da cari işlemler açığının artmasına neden olmaktadır.

Bu durum, Türkiye'deki sanayi üretimi ile ara malı İthalatı arasındaki çok güçlü ilişkiden kaynaklanmaktadır. Şekil 2.1'de 2005-2012 yılları arasında çeyrek dönemler itibarıyla Türkiye'de sanayi üretimi ile ara malı İthalatındaki artış ve düşüş eğilimleri gösterilmektedir. Şekil 2.1'den bu iki değişken arasında aynı yönlü ve çok güçlü bir ilişki olduğu görülmektedir.

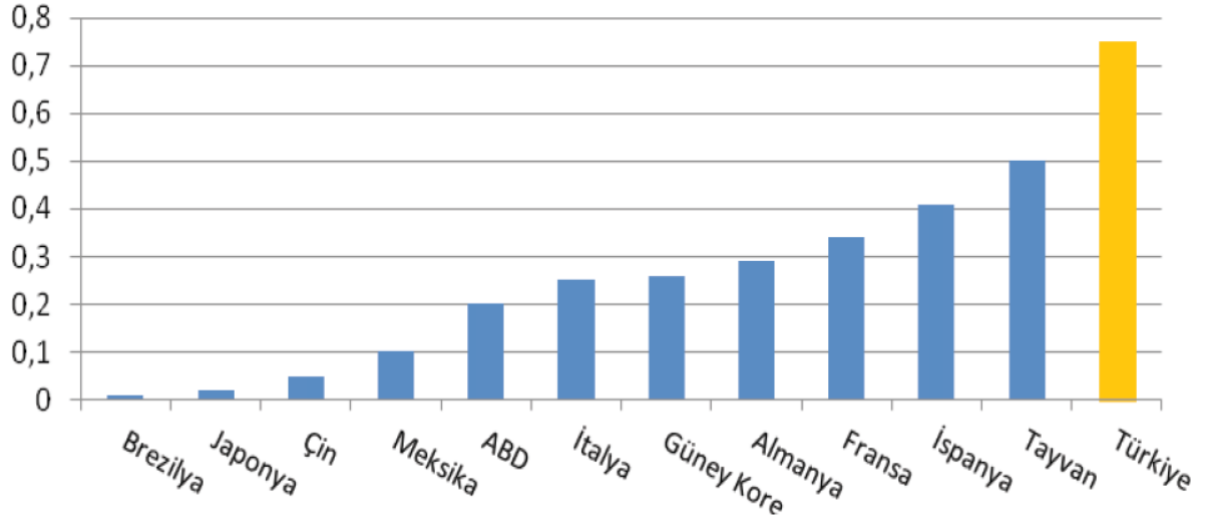

Şekil 2. 1: Sanayi Üretim Endeksi ile Ara Malı İthalat Miktar Endeksi Arasındaki İlişki

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı (2013 – 2015), 2012, s. 13.

Sanayi üretimi ile ara malı İthalatı arasındaki bu ilişki, sanayi üretiminin ara malı İthalatına bağımlılığını ortaya koymaktadır.

Şekil 2.2'de Türkiye'nin sanayi üretiminde ara malı İthalatı bağımlılık oranı diğer ülkelerle karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir.

Şekil 2. 2: Türkiye ve Diğer Bazı Ülkelerin İthalat Bağımlılık Oranları

(Değerler 100 birim ihracat yapmak için kaç birim ithalat yapılması gerektiğini göstermektedir)

Kaynak: Güven Sak, "Cari açığın birinci sorumlusu üretim yapımızdır", ASOFORUM, Ankara Sanayi Odası Organi, Temmuz/Ağustos 2011, s.33.

Şekil 2.2'ye bakıldığında Türkiye'nin ithalat bağımlılığının diğer ülkelere göre çok yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, Türkiye'nin ihracatta rekabet edebilirliğini oldukça olumsuz bir şekilde etkilemektedir.

Ara malı İthalatının artış oranlarını gösteren Tablo 2.1 değerleri, ara malı İthalatının 2009 yılından 2013 yılına sürekli artış gösterdiğini, 2009 yılında 99.509.820.926 \$ olan ara malı İthalat değerinin 2013 yılında 183.812.286.116 \$ değerine ulaştığını göstermektedir.

Tablo 2. 1: İthalat Artış Oranları

	2009	2010	2011	2012	2013	2012-2013 Artış Oranı %
Ara malı İthalatı	99.509.820.926	131.445.426.338	173.140.242.682	174.930.330.755	183.812.286.116	5,08
Toplam İthalat	140.928.421.211	185.544.331.852	240.841.676.274	236.545.140.909	251.650.163.624	6,39
Ara Malının İthalat İçindeki Payı	70,61	70,84	71,89	73,95	73,04	-

Not: 2013 yılı verileri geçicidir

Kaynak: TÜİK

Ara malı İthalatı 2012 yılından 2013 yılına % 5,08 lik bir artış sergilemektedir. Toplam İthalatımız ise 2012 yılından 2013 yılına % 6,39 oranında bir artış göstermektedir. Ara malının toplam İthalat içerisindeki payı 2009, 2010, 2011, 2012 ve 2013 yılları itibarı ile sırası ile %70,61, %70,84, %71,89, %73,95 ve %73,04 dir.

Tablo 2. 2A: 2013 Yılı İçin En Çok İthalatı Yapılan Ara Malların Toplam Ara Malı İthalatı İçindeki Payları

	İthalat Değeri \$ (Gizli Ürün Dâhil)	İthalat Değeri \$ (Gizli Ürün Hariç)	Ara Malı İthalatı İçindeki Payı (%) (Gizli ürün dâhil)	Ara Malı İthalatı İçindeki Payı (%) (Gizli ürün hariç)
İlk 100 Ürün	118.700.113.207	83.240.729.236	0,65	0,45
İlk 150 Ürün	127.629.302.328	91.949.676.703	0,69	0,50
İlk 200 Ürün	134.241.845.320	98.562.219.695	0,73	0,54
İlk 500 Ürün	154.080.169.842	118.400.544.217	0,84	0,64

Not: Gizli Ürünün \$ Değeri: 35.679.625.625

Kaynak: TÜİK

Tablo 2.2A, 2013 yılı itibari ile gizli ürün dahil, ara malı olarak belirlenmiş ilk 100 ürünün toplam ara malı İthalatı içerisindeki payının %65, ilk 150 ürünün toplam ara malı İthalatı içerisindeki payının %69, ilk 200 ürünün toplam ara malı İthalatı içerisindeki payının %73 ve ilk 500 ürünün toplam ara malı İthalatı içerisindeki payının %84 olduğunu göstermektedir. 35,7 milyar \$ değerinde gizli olarak ifade edilen ara malı ürünü hariç tutulduğunda, ilk 100, ilk 150, ilk 200 ve ilk 500 ürünün toplam ara malı İthalatı içerisindeki paylarının sırası ile %45, %50, %54 ve %64 olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. 2B: 2013 Yılı İçin En Çok İthalatı Yapılan Ara Malların Toplam İthalat İçindeki Payları

	İthalat Değeri \$ (Gizli Ürün Dâhil)	İthalat Değeri \$ (Gizli Ürün Hariç)	Toplam İthalat İçindeki Payı (%) (Gizli ürün dâhil)	Toplam İthalat İçindeki Payı (%) (Gizli ürün hariç)
İlk 100 Ürün	118.700.113.207	83.240.729.236	0,47	0,33
İlk 150 Ürün	127.629.302.328	91.949.676.703	0,51	0,37
İlk 200 Ürün	134.241.845.320	98.562.219.695	0,53	0,39
İlk 500 Ürün	154.080.169.842	118.400.544.217	0,61	0,47

Not: Gizli Ürünün \$ Değeri: 35.679.625.625

Kaynak: TÜİK

Tablo 2.2B, 2013 yılı itibari ile gizli ürün dahil, ilk 100 ara malının toplam İthalat içerisindeki payının %47, ilk 150 ara malının toplam İthalat içerisindeki payının %51, ilk 200 ara malının toplam İthalat içerisindeki payının %53 ve ilk 500 ara malının toplam İthalat içerisindeki payının %61 olduğunu göstermektedir. 35,7 milyar \$ değerinde gizli olarak ifade edilen ara malı hariç tutulduğunda, ilk 100, ilk 150, ilk 200 ve ilk 500 ürünün toplam İthalat içerisindeki paylarının sırası ile %33, %37, %39 ve %47 olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2.3 – Tablo 2.17, ara malı İthalatının sektörel dağılımını göstermektedir. 150 ara malı göz önüne alınarak derlenen Tablo 2.3 - Tablo 2.17 arasındaki tablolara baktığımızda, Tablo 2.3’den Tablo 2.17’ye, 2013 yılı için, 38.6 Milyar \$ lık hacmi ile Metal, Demir ve Çelik Sanayi 1. sırada, 33.58 Milyar \$ lık hacmi ile Kimya Sanayi 2. sırada, 20.39 Milyar \$ lık değeri ile Maden ve Enerji sektörü 3. sırada ve 8.6 Milyar \$ a ulaşan hacmi ile Makine Sanayi 4. sırada kendini göstermektedir. 2013 yılı itibarı ile, hacim olarak büyükten küçüğe, sırası ile diğer sektörlerimizi şu şekilde sıralayabiliriz: Atık ve Hurdalar, Otomotiv Sanayi, Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık, Tekstil Sanayi, Elektrik-Elektronik Ürünleri Sanayi, Ağaç, Mobilya ve Basım Sanayi, Gıda Sanayi, Cam ve Seramik Sanayi, Tıbbi, Ortopedik ve Optik Araçlar Sanayi, Hava ve Uzay Taşıtları sanayi ve Çimento-Taş Sanayi.

Tablo 2. 3: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Metal, Demir ve Çelik Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2710	Demir-çelik ana sanayi	12.193.349.614
2013	2720	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	22.970.973.227
2013	2811	Metal yapı malzemeleri	308.376.904
2013	2812	Tank, sarnıç ve metal muhafazalar	39.427.188
2013	2813	Buhar kazanı (merkezi kalorifer kazanları hariç)	379.797.708
2013	2893	Çatal-bıçak takımı, el aletleri ve hırdavat malzemeleri	1.060.944.597
2013	2899	Başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya	1.651.400.756
Toplam:			38.604.269.994

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 4: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Kimya Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2411	Ana kimyasal maddeler (kimyasal gübre ve azotlu bileşikler hariç)	7.313.893.423
2013	2412	Kimyasal gübre ve azotlu bileşikler	1.872.321.105
2013	2413	Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler	11.639.153.481
2013	2422	Boya, vernik vb.kaplayıcı maddeler ile matbaa mürekkebi ve macun	901.391.791
2013	2423	Tıpta ve eczacılıkta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler	1.897.769.085
2013	2424	Sabun, deterjan, temizlik , cilalama maddeleri; parfüm; kozmetik ve tuvalet malzemeleri	408.563.604
2013	2429	Başka yerde sınıflandırılmamış kimyasal ürünler	2.730.190.981
2013	2430	Suni ve sentetik elyaf	2.587.443.239
2013	2511	İç ve dış lastik	1.084.788.923
2013	2519	Diğer kauçuk ürünleri	856.035.667
2013	2520	Plastik ürünleri	2.289.714.629
Toplam:			33.581.265.928

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 5: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Maden ve Enerji)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	1010	Maden kömürü	899.664.320
2013	1020	Linyit	0
2013	1030	Turba(turb)	21.320.426
2013	1110	Ham petrol ve dogal gaz	0
2013	1310	Demir cevheri	1.159.543.375
2013	1320	Demir dışı metal cevherleri	80.930.487
2013	1410	Kum, kil ve taşocakçılığı	122.428.491
2013	1421	Kimya ve gübre sanayiinde kullanılan mineraller	164.010.501
2013	1422	Tuz	3.546.922
2013	1429	Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taşocakçılığı	74.053.847
2013	2310	Kok fırını ürünleri	131.501.393
2013	2320	Rafine edilmiş petrol ürünleri	17.381.873.671
2013	2330	Nükleer yakıt	19.919.918
2013	4010	Elektrik	334.202.376
2013	4020	Gaz	1.500
Toplam:			20.392.997.227

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 6: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Makine Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2911	İçten yanmalı motor ve türbin; (uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)	657.517.145
2013	2912	Pompa, kompresör, musluk ve vana	1.382.748.421
2013	2913	Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı	1.077.953.213
2013	2914	Sanayi fırını, ocak ve ocak ateşleyiciler	64.616.640
2013	2915	Kaldırma ve taşıma teçhizatı	184.685.749
2013	2919	Diğer genel amaçlı makineler	867.470.380
2013	2921	Tarım ve orman makineleri	43.572.887
2013	2922	Takım tezgahları	202.274.431
2013	2923	Metalleri makineleri	83.932.462
2013	2924	Maden, taşocağı ve inşaat makineleri	273.046.692
2013	2925	Gıda, içecek ve tütün işleyen makineler	41.650.001
2013	2926	Tekstil, giyim eşyası ve deri işlemede kullanılan makineler	268.973.066
2013	2927	Silah ve mühimmat	32.393.846
2013	2929	Diğer özel amaçlı makineler	212.623.430
2013	2930	Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri	192.705.644
2013	3000	Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	453.692.208
2013	3110	Elektrik motoru, jeneratör, transformatörler	184.714.338
2013	3120	Elektrik dağıtım ve kontrol cihazları	2.396.581.368
Toplam:			8.621.151.921

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 7: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Atık ve Hurdalar)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	5149	Atık ve hurdalar	8.468.455.931
Toplam:			8.468.455.931

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 8: Ara Mali İthalatının Sektörel Dağılımı (Otomotiv Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	3410	Motorlu kara taşıtları ve motorları	2.573.595.214
2013	3420	Motorlu kara taşıtlarının karasörleri ve römorkları	165.517.510
2013	3430	Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	5.645.976.571
Toplam:			8.385.089.295

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 9: Ara Mali İthalatının Sektörel Dağılımı (Tarım, Hayvancılık ve Balıkçılık)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	0111	Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	5.899.330.216
2013	0112	Sebze, bahçe ve kültür bitkileri ürünleri	212.180.006
2013	0113	Meyveler, sert kabuklular, içecek ve baharat bitkileri	313.652.409
2013	0121	Siğir, koyun, keçi, at, eşek, bardo, katır v.b.	243.122.453
2013	0122	Başka yerde sınıflandırılmamış hayvanlar ve hayvansal ürünler	43.663.060
2013	0200	Ormançılık ve tomrukçuluk	160.668.114
2013	0500	Balıkçılık	1.258.953
Toplam:			6.873.875.211

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 10: Ara Mali İthalatının Sektörel Dağılımı (Tekstil Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	1711	Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	3.739.462.757
2013	1721	Giyim eşyası dışındaki hazır tekstil ürünleri	12.848.669
2013	1723	Halat, ip, sicim ve ağ	25.769.034
2013	1729	Başka yerde sınıflandırılmamış tekstil ürünleri	837.086.577
2013	1730	Trikotaj (örme) ürünleri	446.682.662
2013	1810	Giyim eşyası (kürk hariç)	602.701
2013	1820	Kürk mamülleri	88.483.363
2013	1911	Dabaklanmış deri	306.014.963
Toplam:			5.456.950.726

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 11: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Elektrik-Elektronik Ürünleri Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	3130	İzole edilmiş tel ve kablolar	472.366.959
2013	3140	Akümülatör, pil ve batarya	268.372.534
2013	3150	Elektrik ampülü ve lambaları ile aydınlatma teçhizatı	663.445.854
2013	3190	Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli teçhizat	1.073.382.803
2013	3210	Elektronik valf ve elektron tüpleri ile diğer elektronik parçalar	969.343.788
2013	3220	Radyo ve televizyon vericileri ile telefon, telgraf teçhizatı	1.509.401.837
2013	3230	Televizyon ve radyo alıcıları; ses ve görüntü kaydeden veya üreten teçhizat vb. ilgili araçlar	150.100.758
Toplam:			5.106.414.533

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 12: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Ağaç, Mobilya ve Basım Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2010	Kereste ve parke	469.204.747
2013	2021	Tahta plaka; kontrplak, yonga levha, sunta, diğer pano ve tahtalar	789.070.191
2013	2022	İnşaat kerestesi	97.472.059
2013	2023	Ağaçtan yapılan ambalaj malzemeleri	10.682.516
2013	2029	Diğer ağaç ürünleri; hasır vb. örülerek yapılan maddeler	33.974.259
2013	2101	Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva	3.192.750.565
2013	2102	Oluklu karton ve mukavva ile kağıt ve mukavadan ambalajlar	68.732.870
2013	2109	Diğer kağıt ve mukavva ürünleri	206.071.254
2013	2213	Plak, kaset vb.	110.280.675
2013	2219	Diğer yayımlar	574.400
2013	2221	Basım	102.651.836
2013	2222	Basımla ilgili hizmetler	20.877.321
2013	2230	Manyetik şeritli kartlar (ses kaydı yapılmış)	1.779.393
Toplam:			5.104.122.086

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 13: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Gıda Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	1511	Mezbahacılık	462.765.432
2013	1512	Balık ürünleri	118.778.467
2013	1513	İşlenmiş sebze ve meyveler	3.446.264
2013	1514	Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar	2.468.536.120
2013	1520	Süt ürünleri	16.269.816
2013	1531	Öğütülmüş tahıl ürünleri	2.226.107
2013	1532	Nişasta ve nişastalı ürünler	191.741.179
2013	1533	Hazır hayvan yemleri	96.003.318
2013	1542	Şeker	55.197.542
2013	1543	Kakao, çikolata ve şekerleme	198.503.972
2013	1549	Başka yerde sınıflandırılmamış gıda maddeleri	39.902.315
Toplam:			3.653.370.532

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 14: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Cam ve Seramik Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2610	Cam ve cam ürünleri	656.227.259
2013	2691	Yapı malzemeleri dışındaki, ateşe dayanıklı olmayan seramik eşya	85.849.113
2013	2692	Ateşe dayanıklı seramik ürünleri	191.979.701
2013	2693	Ateşe dayanıklı olmayan, kil ve seramik yapı malzemeleri	108.274.148
Toplam:			1.042.330.221

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 15: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Tıbbi, Ortopedik ve Optik Araçlar Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	3311	Tıbbi ve cerrahi teçhizat ile ortopedik araçlar	298.986.853
2013	3312	Ölçme, kontrol, test, seyrüsefer vb. amaçlı alet ve cihazlar	103.495.498
2013	3313	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazların aksam-parçası	49.660.917
2013	3320	Optik alet ve fotoğrafçılık teçhizatı	229.316.329
Toplam:			681.459.597

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 16: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Hava ve Uzay Taşıtları Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	3530	Hava ve uzay taşıtları	627.364.994
Toplam:			627.364.994

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. 17: Ara Malı İthalatının Sektörel Dağılımı (Çimento-Taş Sanayi)

YIL	ISIC3_4	ISIC3_4 ADI	İthalat Dolar
2013	2694	Çimento, kireç ve alçı	17.275.616
2013	2695	Çimento ve alçı ile sertleştirilmiş maddeler	66.744.174
2013	2696	Taş	239.509.356
Toplam:			323.529.146

Kaynak: TÜİK

Tablo 2.18 değerleri, 2012 yılından 2013 yılına, ara malları İthalatında artışı ve azalışı izlenen ilk ve son 10 ürünü sıralamaktadır. Bazı ürünler astronomik artış oranları sergilemektedir. Artış oranında ilk ona giren ürünler (i) Pamuk tohumu (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan, (ii) Diğer ağır yağlar (gaz oiller); ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler, (iii) Kurşun cevherleri ve zenginleştirilmiş kursun cevherleri, (iv) Anizidinler, (v) Kalay alaşımlarından içi dolu profiller, (vi) Diğer elastiki mensucat; Ağartılmış/ağartılmamış, (vii) Suni devamsız liflerden mensucat; (suni devamsız lif \geq %85)(Ağartılmış/ağartılmamış) elastiki, (viii) Ekmekçi mayası; diğer (canlı), (ix) Kuvarzit; diğer hallerde ve (x) Süleyman taşı.

Tablo 2. 18: İthalatı Artan ve Azalan Mallar (İlk ve Son 10 Ürün)

İSTPOZ	İSTPOZ ADI	2012 İthalat	2013 İthalat	Artış Oranı
		Dolar	Dolar	%
120729000000	Pamuk tohumu (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan	195	8.058.100	4132258,97
271019480019	Diğer ağır yağlar (gaz oiller); ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler	7.384	54.143.157	733149,69
260700000000	Kurşun cevherleri ve zenginleştirilmiş kursun cevherleri	254	909.015	357779,92
292229001011	Anizidinler	103	323.109	313598,06
800300009011	Kalay alaşımlarından içi dolu profiller	176	545.877	310057,39
540831001000	Diğer elastiki mensucat;ağartılmış/ağartılmamış	112	132.559	118256,25
551611001000	Suni devamsız liflerden mensucat; (suni devamsız lif>=%85)(Ağartılmış/ağartılmamış) elastiki	241	205.618	85218,67
210210390000	Ekmekçi mayası; diğer (canlı)	666	451.242	67654,05
250620000019	Kuvarzit; diğer hallerde	229	142.140	61969,87
251320000013	Süleyman taşı	297	182.580	61374,75
848340251000	Sivil hava taşıtları için dişliler, dişli sistemleri, vida dişliler(sürtünme dişlileri hariç)	71.681	181	-99,75
470720000000	Beyazlatılmış, kütle halinde boyanmamış kimyasal hamur kağıt/karton döküntü, kırıntı	46.391	100	-99,78
381590100000	Metanol içinde çözelti halinde etilrtifenilfosfonyum asetat içeren katalizörler	165.641	349	-99,79
721041009019	Yassı hadde ürünü (C<%0, 6, gen.=>600mm. diğer çinko kaplı, oluklu)	169.978	339	-99,80
293399209013	İmipramin hidroklorür	238.831	438	-99,82
721011009011	Yassı hadde ürünü (C<%0, 6, gen.=>600mm.sade yüzey işçiliği, kalaylı, kalın.=>0, 5mm.)	79.235	145	-99,82
720250000000	Ferro-siliko-krom	1.152.000	1.182	-99,90
292411000000	Meprobomat (INN)	146.094	127	-99,91
10229910019	Erkek danalar; kasaplık, 300 kg <= ağırlık < 400 kg	38.000.769	27.309	-99,93
271019620011	Fuel oil; ağırlık itibariyle kükürt miktarı %0,1'i geçmeyenler	20.627.504	2.961	-99,99

Not: 2013 yılı bilgileri geçicidir

Kaynak: TÜİK

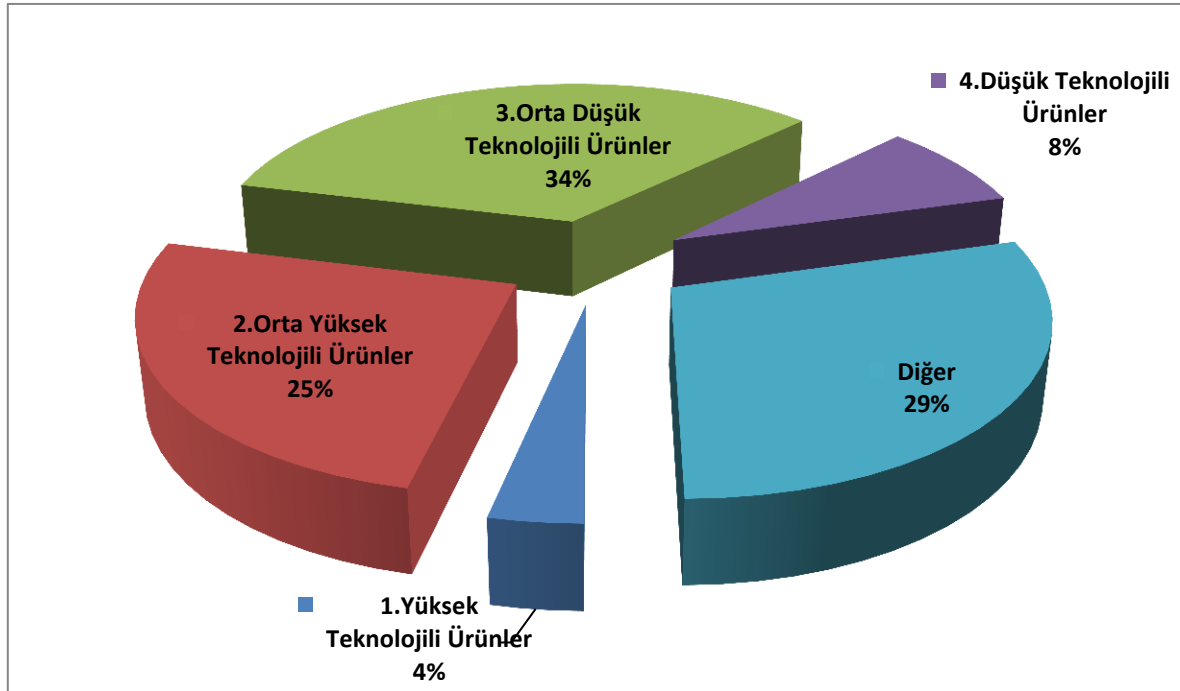
Tablo 2.20 ve Şekil 2.3, 2013 yılı itibarı ile ara malı ithalatı yapılan teknoloji sınıflarını göstermektedir. Bu sınıflandırmaya göre, 1. Yüksek Teknolojili ürünleri %4, 2. Orta-Yüksek Teknolojili ürünleri %25, 3. Orta-Düşük teknoloji ürünleri %34, 4. Düşük teknoloji ürünleri %8 ve diğer teknoloji ürünleri %29 luk paylara sahiptirler.

Tablo 2. 19: 2013 Yılı Ara Malı İthalatı Yapılan Teknoloji Sınıfları

TEKNO_GRUP	DOLAR
1.Yüksek Teknolojili Ürünler	6.306.199.313
2.Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	46.708.210.540
3.Orta Düşük Teknolojili Ürünler	62.060.207.404
4.Düşük Teknolojili Ürünler	14.851.390.177
Diğer	53.886.278.682
TOPLAM	183.812.286.116

Not: 2013 yılı bilgileri geçicidir

Kaynak: TÜİK

Şekil 2. 3: Ara Malı İthalatı Yapılan Teknoloji Sınıfları

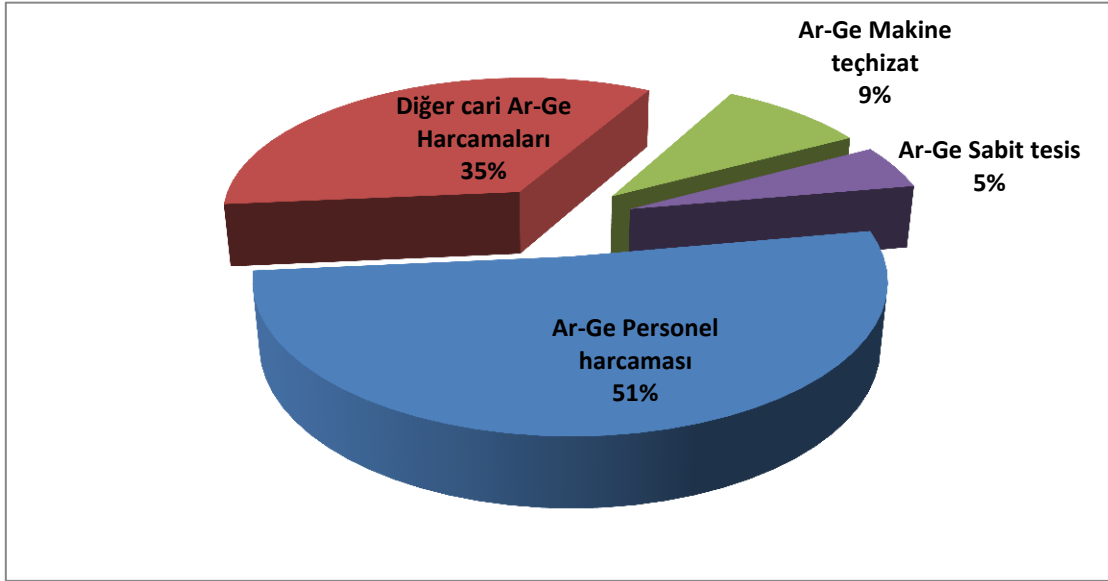
Tablo 2.21 ve ilgili Şekil 2.4, Şekil 2.5 ve Şekil 2.6 değerleri, ülkemizde 2010, 2011 ve 2012 yıllarında yapılan Ar-Ge faaliyetlerinin ilgili yüzdelerini göstermektedir.

Tablo 2. 20: Araştırma Geliştirme Faaliyetleri İstatistikleri

	2008	2009	2010	2011	2012
Gayri Safi Yurici Ar-Ge harcaması / GSYH	0,73	0,85	0,84	0,86	0,92
Toplam Ar-Ge Harcaması	6 893 048 199	8 087 452 600	9 267 589 617	11 154 149 797	13 062 263 394
Ar-Ge Personel harcaması	3 245 282 852	4 004 846 364	4 756 600 202	5 726 332 115	6 892 626 906
Diğer cari Ar-Ge Harcamaları	2 538 312 788	2 845 022 670	3 194 845 860	3 688 275 297	4 412 684 722
Ar-Ge Makine teçhizat	776 882 403	922 656 869	847 943 976	1 301 597 275	1 349 081 512
Ar-Ge Sabit tesis	332 570 157	314 926 696	468 199 580	437 945 110	407 870 255
Ticari	3 048 503 098	3 235 272 345	3 942 908 434	4 817 272 485	5 891 214 749
Ar-Ge Personel harcaması	1 228 327 175	1 489 760 165	1 857 154 076	2 310 950 262	2 937 207 043
Diğer cari Ar-Ge Harcamaları	1 280 362 101	1 336 709 510	1 559 218 905	1 779 811 243	2 234 116 947
Ar-Ge Makine teçhizat	353 040 465	335 803 331	297 053 708	603 645 471	620 179 426
Ar-Ge Sabit tesis	186 773 358	72 999 339	229 481 745	122 865 509	99 711 333
Kamu	823 650 071	1 016 522 342	1 060 683 036	1 263 503 530	1 436 923 417
Ar-Ge Personel harcaması	383 459 580	475 139 479	532 631 287	624 537 278	701 021 702
Diğer cari Ar-Ge Harcamaları	231 886 231	296 258 841	286 353 344	382 969 966	511 058 254
Ar-Ge Makine teçhizat	163 300 163	156 258 038	166 960 665	169 974 611	158 361 666
Ar-Ge Sabit tesis	45 004 097	88 865 984	74 737 740	86 021 675	66 481 795
Yükseköğretim	3 020 895 031	3 835 657 913	4 263 998 147	5 073 373 782	5 734 125 228
Ar-Ge Personel harcaması	1 633 496 097	2 039 946 720	2 366 814 839	2 790 844 574	3 254 398 160
Diğer cari Ar-Ge Harcamaları	1 026 064 456	1 212 054 319	1 349 273 611	1 525 494 088	1 667 509 521
Ar-Ge Makine teçhizat	260 541 775	430 595 500	383 929 603	527 977 193	570 540 420
Ar-Ge Sabit tesis	100 792 702	153 061 373	163 980 095	229 057 926	241 677 127
Ar-Ge insangücü (Sayı)	125 142	135 043	147 417	164 287	184 301
Ticari	33 066	38 657	45 922	55 023	61 378
Kamu	11 893	13 105	13 598	14 076	14 445
Yükseköğretim	80 183	83 281	87 897	95 188	108 478
Ar-Ge insangücü (TZE)	67 244	73 521	81 792	92 801	105 122
Ticari	27 462	31 476	37 522	45 408	52 233
Kamu	9 871	11 007	11 357	11 749	12 088
Yükseköğretim	29 912	31 037	32 913	35 644	40 801
İstihdam edilen on bin kişiye düşen Ar-Ge personeli (TZE kişi sayısı)	31,7	34,6	36,2	38,5	42,4

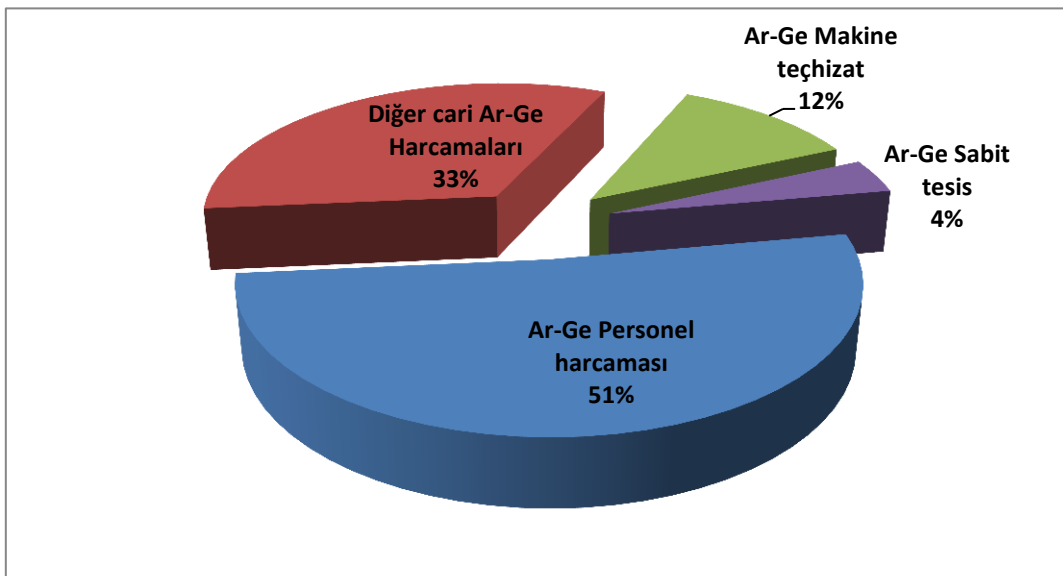
TZE: Tam Zamanlı Eşdeğer

Kaynak: TÜİK, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması

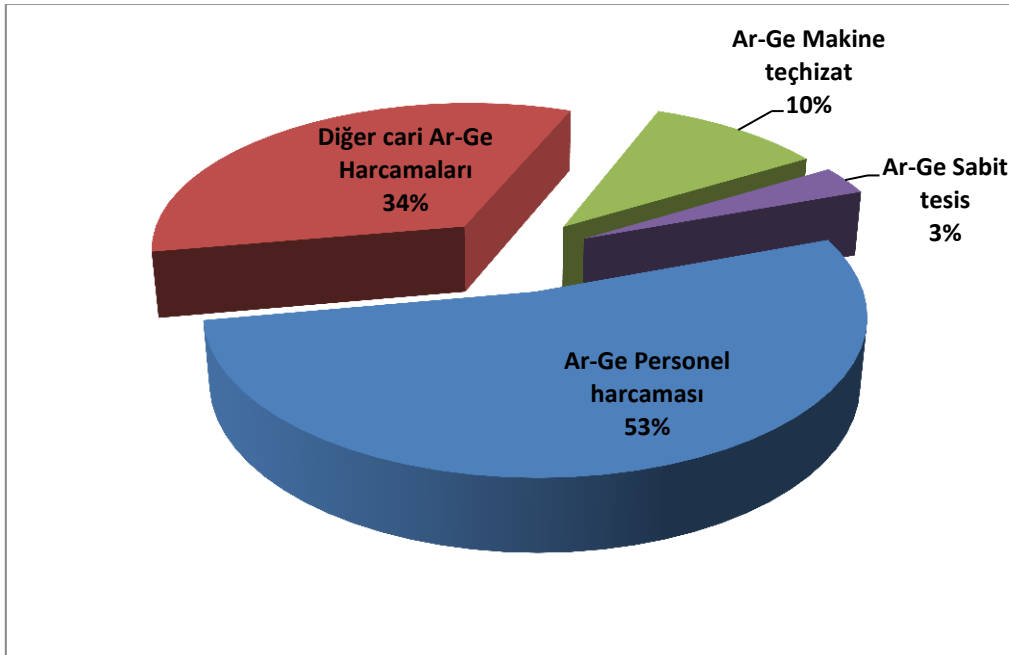
Şekil 2. 4: Ar-Ge Harcamaları-2010

Toplam Ar-Ge harcamaları içerisinde, 2010 yılı itibarı ile, en yüksek payı Ar-Ge personel harcamaları (%51) almaktadır. Takip eden kelimeler ise sırası ile Diğer cari Ar-Ge harcamaları (%35), Ar-Ge Makine teçhizat (%9) ve Ar-Ge Sabit tesis (%5) dir.

Şekil 2. 5: Ar-Ge Harcamaları-2011

2011 yılına gelindiğinde Ar-Ge harcamaları büyüklükleri makine teçhizatı artış göstermektedir. Personel harcamaları payı kendini korurken (%51), 2010 yılına kıyasla Cari Ar-Ge harcamalarının azaldığını (%33), Ar-Ge Makine teçhizat payının %12'ye çıktığını ve Ar-Ge sabit tesis harcamalarının azaldığını (%4) görmekteyiz. 2012 yılını incelediğimizde ise ülkemizde Ar-Ge Personel harcamalarının arttığını (%53) görmekteyiz. Bu artışın nedenlerini (a) firmalarda uygulanan stratejik icraatların sonuçlarında ve/veya firmaları inceleyen bilimsel çalışmaların sonuçlarında bulabiliriz. Örneğin, ORAN Kalkınma Ajansı için TR72 Bölgesi adına yapılan bir projede (2013), personele yapılan eğitim harcamalarının firmalara uluslararası rekabetçilikte önemli bir avantaj sağlayabileceği, ilgili modeller çerçevesince, sayısal olarak (parametrik olarak) ispat edilmiştir.

Şekil 2. 6: Ar-Ge Harcamaları-2012

3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Çalışmada birincil verilerin toplanmasında, web üzerinden anket uygulaması yapılmıştır. Anket soruları her biri alanında uzman 4 akademisyen tarafından tamamıyla bu çalışmaya özgü ve özgün olarak hazırlanmıştır. 24 sorudan oluşan anket sorularının konuları ve soru dağılımları Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3. 1: Anket Konuları ve Soru Sayıları

Anket Konusu	Soru Sayısı
Ar-Ge	3
Ara Malı	9
İşletme	8
Diğer	4
Toplam	24

Anket soruları Ek-1’de verilmiştir.

Anket uygulanacak işletmelerin listesi Kayseri Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğünden alınmış ve veri tabanına aktarılmıştır. Web üzerinden yapılan ankette sorular alınan cevaplara göre sorulmaktadır. Ankette bir sonraki gelecek sorunun içeriği bir önceki anket sorusunda verilen cevaba göre gelmektedir. 150 adet ara malı için oluşturulan ankette, anket soruları sadece seçimi yapılan ara malları için gelmektedir. Böylece anketi dolduran firma yetkilisi çok daha az zamanda sadece işletmesini ilgilendiren sorulara cevap verme fırsatı bulmuştur.

Ayrıca ankette veri güvenliği açısından her firma için özel şifre oluşturularak, firma verilerine internet ortamında yetkisiz kişilerin girişi engellenmiştir. Anketi dolduran işletme yetkilisi istediği zaman anket cevaplarını kontrol edip değişiklik yapabilmektedir.

Veri tabanına kaydı bulunan tüm işletmelere öncelikle e-posta atılarak anketi doldurmaları istenmiştir. Sonrasında firmaların e-postalarını açıp açmadıkları kontrol edilerek telefonla bu firmalara anketin önemi anlatılmış ve dikkatli bir şekilde doldurmaları istenmiştir. E-posta ve

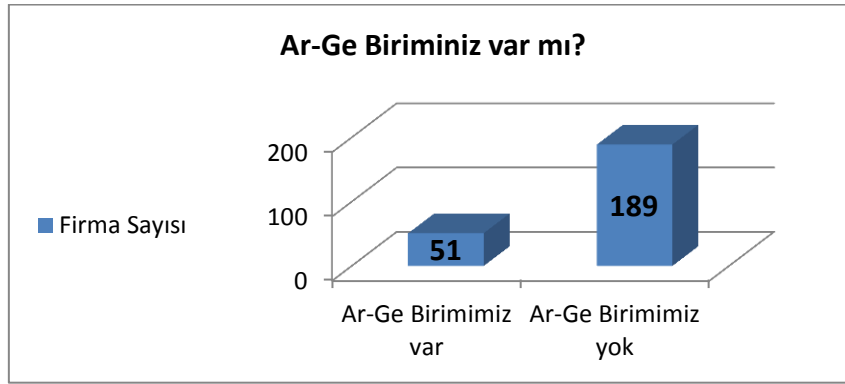
telefonla netice alınmayan firmalara bu sefer 10 tecrübeli anketör görevlendirilerek teker teker yüz yüze anket hakkında bilgi verilip doldurmaları istenmiştir. Neticede Kayseri’de faaliyetini devam ettirmekte olan toplam 1655 firmaya, mail, telefon ve anketör kullanarak ulaşılmış ve anketi doldurmaları talep edilmiştir.

Hazırlanan anket interaktif bir anket olduğu için tüm sonuçlar soru bazlı değerlendirilmiştir. Neticede firmalara sadece kendilerini ilgilendiren sorular sorulmuştur. Örneğin Ar-Ge birimi olmayan bir firmaya Ar-Ge birimindeki personel sayısı sorulmamıştır. Aynı şekilde ankette verilen 150 ara malından birini üretmek istediğini belirten bir firmaya da o ankette belirttiği ara malı ile ilgili detaylı sorular sorulmuştur.

4. KAYSERİ'DE İLK 150 KALEM İTHAL ARA MALLARINI KULLANAN, ÜRETEN VEYA ÜRETME POTANSİYELİNE SAHİP FİRMALARIN TESPİTİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA SONUÇLARI

4.1 Ar-Ge Birimi

Firmalara “Ar-Ge biriminiz var mı?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.1’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 1: Ar-Ge Birimi Olan/Olmayan Firma Sayıları

Ankete cevap veren toplam 240 firmanın 51’i Ar-Ge birimlerinin olduğunu belirtirken, 189 firma Ar-Ge birimlerinin olmadığını belirtmiştir.

Ar-Ge birimi olan/olmayan firmaların yüzde dağılımı Şekil 4.2’de gösterilmiştir. Araştırmanın yürütüldüğü firmaların % 21’inde bir Ar-Ge biriminin bulunduğu, geri kalan % 79’unda bulunmadığı görülmektedir. Gelişmenin, büyümenin ve farklılık yaratmanın en önemli yolunun Ar-Ge ve inovasyon olduğu dikkate alındığında bunun önemli bir eksiklik olduğu ifade edilebilir.

Şekil 4. 2: Ar-Ge Birimi Olan/Olmayan Firmaların Yüzde Dağılımı

4.2 Ar-Ge'ye Yıllık Olarak Ayrılan Bütçe

Firmalara “Ar-Ge'ye yıllık olarak cironuzdan ortalama % kaç bütçe ayırıyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar yüzde olarak Şekil 4.3'de gösterilmiştir.

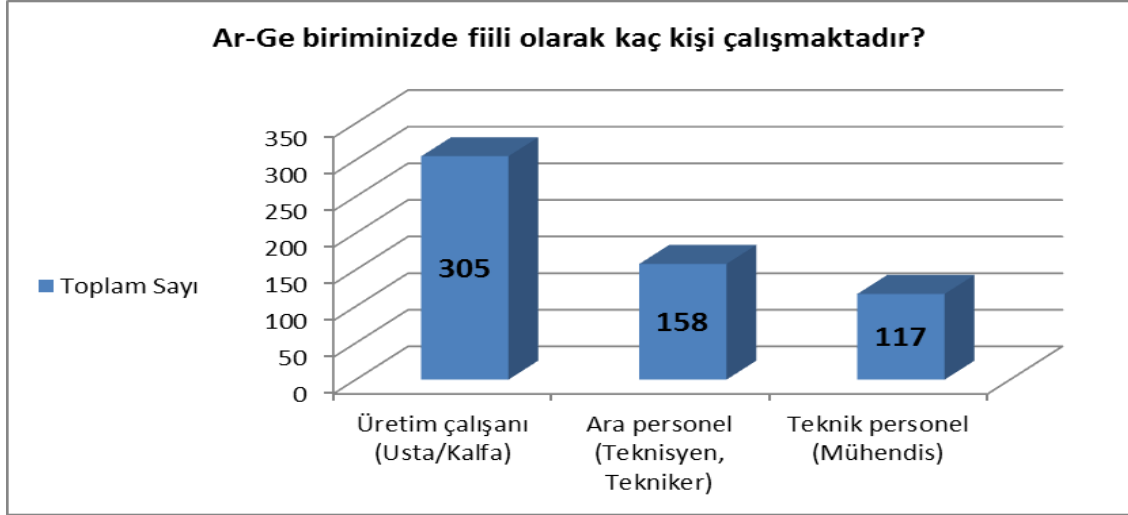

Şekil 4. 3: Ar-Ge'ye Yıllık Olarak Ayrılan Bütçe Oranları

Ar-Ge'ye toplam ciro üzerinden ayrılan bütçenin belirlenmeye çalışıldığı bu soruya cevap verme oranı oldukça düşük olmuştur. Cevap veren firmaların ortalaması alındığında, Ar-Ge'ye cironun % 4'ü oranında bir bütçe ayrıldığı görülmektedir. Bazı firmalarda bu oranın % 8'lere kadar çıktığı, bazı firmalarda da % 0,5'lere kadar gerilediği de gözlemlenmiştir. Oranın düşük oluşu dikkat çekici bir bulgudur.

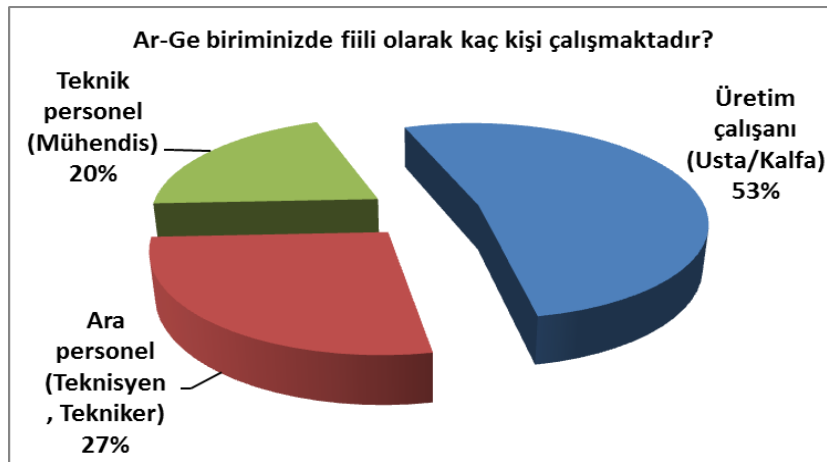
4.3 Ar-Ge Biriminde Çalışan Sayısı

Firmalara “Ar-Ge biriminizde fiili olarak kaç kişi çalışmaktadır?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar sayısal olarak Şekil 4.4’de, yüzde olarak Şekil 4.5’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 4: Ar-Ge Biriminde Çalışan Sayısı

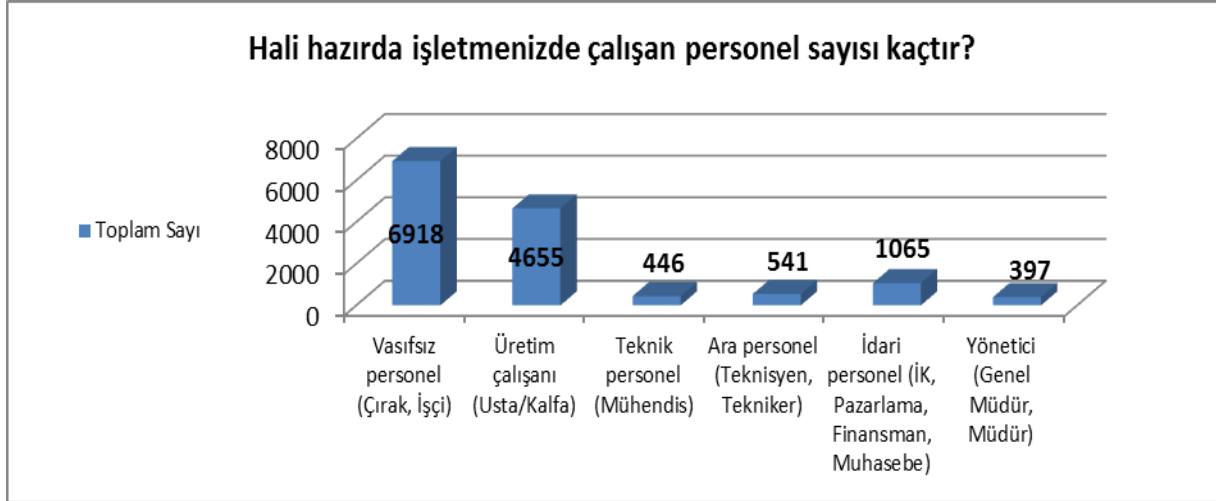
Soruya verilen cevaplar incelendiğinde, Ar-Ge’nin daha ziyade teknik boyutta kaldığı söylenebilir. Zira Ar-Ge personelinin % 53’ü üretim çalışanı, % 27’si tekniker ve % 20’si mühendisten oluşmaktadır. Dolayısıyla, Ar-Ge’nin daha ziyade sistem, ürün, süreç geliştirmeye yönelik bir faaliyet olarak algılandığı ifade edilebilir. Ar-Ge çalışmalarına işletmenin teknik olmayan bölümlerinden de çalışanların veya yöneticilerin katılımı önemli bir gelişme sağlayacaktır.

Şekil 4. 5: Ar-Ge Biriminde Çalışan Oranları

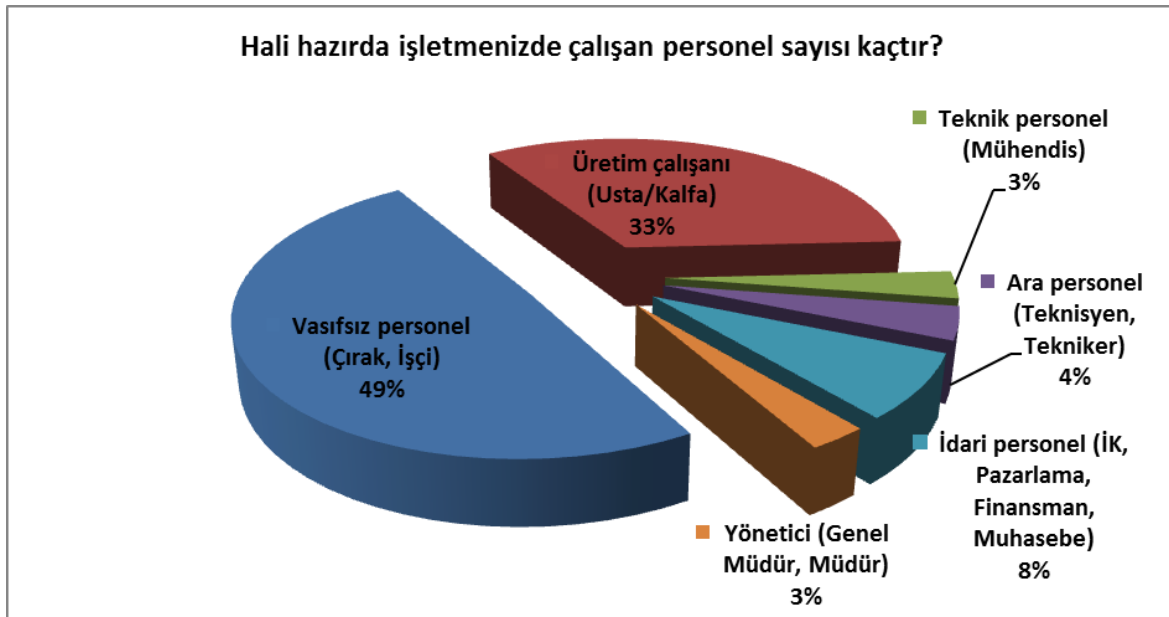
4.4 Araştırmaya Katılan Firmaların Mevcut Çalışan Sayıları

Firmalara “Hali hazırda işletmenizde çalışan personel sayısı kaçtır?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.6 ve Şekil 4.7’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 6: Mevcut Çalışan Sayıları

Araştırmaya katılan işletmelerdeki personel türü açısından dağılıma bakıldığında, ilk sırada % 49 ile vasıfsız personelin, ikinci sırada % 33 ile usta ve kalfaların, üçüncü sırada % 8 ile idari personelin bulunduğu görülmektedir. Ardından % 4 ile ara personel, % 3 ile mühendis ve % 3'lük bir oranla üst düzey yöneticilerin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 4. 7: Mevcut Çalışan Oranları

4.5.1 150 Ara Malına İlişkin Verilen Cevaplar

En çok ithal edilen 150 ara malına ilişkin firmaların verdiği cevapların frekans dağılımları Tablo 4.1'de verilmiştir. Ara mallarından 111 tanesine cevap alınmıştır. Araştırmaya katılanlar aşağıdaki tabloda gösterilmeyen ara mallarına ilişkin herhangi bir cevap vermemişlerdir.

Tablo 4. 1: 150 Ara Malına İlişkin Firmaların Verdiği Cevapların Frekans Dağılımları

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretimden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
AMONYUM NİTRAT	2	-	1	-	-
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	3	-	1	-	1
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	13	2	1	-	1
DİĞER ELEKTRİK İLETKENLERİ (GERİLİMİ=<80 V. İÇİN)	2	1	1	-	-
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHZARLAR	27	-	2	1	1
ESASI DİĞER SENTETİK/TABI POLİMER OLAN; SUSUZ ORTANDA ERİYEN/DAĞILAN BOYA, VERNİK	3	-	1	-	-
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1	1	1	-	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	1	-	2	-	1
KONTROL-DAĞITIM TABLOLARI (GERİLİM=<1000 V.)	2	-	2	-	-
ÖZGÜL KÜTLESİ >=0, 94 OLAN POLİETİLEN	2	-	1	-	1
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	3	-	1	-	1
RAFİNE BAKIR-KATOTLAR VE KATOT PARÇALARI	5	-	2	-	-
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (KALINLIK<3MM. DİĞER)	19	-	1	-	-

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
FERRO-SİLİKO-MANGANEZ	1	-	1	-	-
FİLMAŞİN (ÇAP<14MM. ENİNE KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	4	-	1	-	-
GAZETE KAĞIDI (RULO VEYA TABAKA)	2	-	1	-	-
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1	1	1	-	1
GRANİT	2	-	2	-	1
H ŞEKLİNDE PROFİL (DEMİR-ÇELİK, YÜKSEKLİK=>80MM, SICAK İŞLENMİŞ)	7	-	1	-	-
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	15	-	1	-	1
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALUMİNYUM	4	-	1	-	-
İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM ALAŞIMLARI	6	1	1	-	-
KAKAO DANE VE KIRIKLARI (HAM/KAVRULMUŞ, BÜTÜN/KIRIK)	2	-	1	-	-
KALAYLI DEMİR-ÇELİK YASSI MAMUL (GENİŞLİK=>600MM. KALIN<0,5MM.)	4	-	1	-	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	1	-	4	-	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	4	2	2	-	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	4	5	3	-	2
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	20	-	1	-	1
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI>1000CM3	3	-	3	-	1

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	1	-	2	-	1
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	3	1	2	-	2
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	4	4	4	1	2
KARA TRAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	4	1	2	-	1
KAUÇUK/PLASTİK ESASLI YAPIŞTIRICILAR	3	-	1	-	-
KONTRPLAKLAR, KAPLAMA PANOLAR, BENZERİ KAPLAMA (EN AZ BİR DIŞ YÜZÜ GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN KAPLANM LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	7	-	1	-	-
OTOBÜS-KAMYON DIŞ LASTİĞİ; YENİ	2	2	1	-	1
OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNE VE ÜNİTELERİNİN AKSAM, PARÇASI	4	-	1	-	-
OTOMOBİL DIŞ LASTİĞİ; YENİ	1	-	3	-	-
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	3	-	1	-	-
ÖZGÜL KÜTLESİ < 0,94 OLAN POLİETİLEN	5	7	4	1	5
PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIŞ)	3	-	1	-	-
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	10	-	2	-	1
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	3	2	1	-	-
PAMUK MEN (DENİM, RENKLİ İPLİKLERDEN, M2>200GR, PA=>%85)	1	-	1	-	-
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0, 5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELİ)	15	1	1	-	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELİ)	16	-	1	-	1
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	7	2	1	-	-

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1	1	1	-	1
POLİESTERDEN TEKSTÜRİZE İPLİK (DİKİŞ HARİÇ)	2	-	1	-	-
POLİETİLEN TEREFTALAT (İLK ŞEKİLDE)	1	-	1	-	-
POLİPROPİLEN (İLK ŞEKİLDE)	7	-	1	-	1
POLİSİTİRAN; GENLEŞEMEYENLERİ (İLK ŞEKİLDE)	1	-	1	-	-
POLİSTİREN; GENLEŞEBİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1	1	1	-	-
POLİVİNİL KLORÜR (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	5	-	1	-	1
PROPİLEN KOPOLİMERLERİ (İLK ŞEKİLDE)	5	-	1	-	-
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN İNCE VE KALIN BORU	1	-	1	-	-
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN TEL; ENİNE KESİT >6 MM	1	1	1	-	-
SAF AMONYAK	1	-	1	-	-
SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER; POLİESTERLERDEN	1	-	1	-	-
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (KALINLIK <4, 75MM.)	7	-	1	-	-
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (RULO KALINLIK 3-4, 75MM. DİĞER)	9	-	1	-	-
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (4, 75MM.=<KALINLIK<10MM.DİĞER)	7	-	1	-	-
AKRİLİK ASİTİN ESTERLERİ	1	-	1	-	-
ALAŞIMLI ÇELİKTEN YASSI HADDE MAMULLER (SICAK HADDE Lİ (RULO) EN=>600MM)	6	1	1	-	-
ALAŞIMSIZ ÇİNKO; ÇİNKO<%99, 99	3	-	1	-	-
ALAŞIMSIZ ÇİNKO; ÇİNKO=>%99, 99	3	-	1	-	-
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=<%0, 5 AĞIRLIK)	3	1	1	-	-

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	1	1	3	-	1
ALUMİNYUM ALAŞIMINDAN PLAKA, LEVHA; DİKDÖRTGEN, KALINLIK>0, 2MM	4	-	1	-	-
SOYA FASULYESİ	1	-	1	-	1
SÖKÜLECEK GEMİLERLE, SUDA YÜZEN SÖKÜLECEK DİĞER ARAÇLAR	1	-	3	-	-
SUNİ DEVAMSIZ (İŞLEM GÖRMEMİŞ) (VİSKOZ İPEĞİNDEN)	2	-	1	-	-
TEREFTALİK ASİT VE TUZLARI	1	-	1	-	-
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	1	-	5	-	6
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	3	1	1	-	2
YİYECEK/İÇECEK SANAYİNDE KULLANILAN KOKU VEREN KARIŞIMLAR	2	-	1	-	-
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	1	1	4	-	1
DEMİR CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ (AĞLOMERE EDİLMİŞ)	4	-	1	-	-
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİK (CU<%0, 25; GENİŞLİK<2XKALINLIK)	12	-	1	-	-
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>%25)	7	2	1	-	-
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C<%0, 25)	14	1	1	-	-
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (0, 5..1MM.))	13	-	1	-	-
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (1..3MM.))	7	-	1	-	-
AYÇİÇEĞİ TOHUMU YAĞLARI; HAM	1	-	1	-	-
BASKI MAKİNALARININ DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	3	1	3	-	2

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
BENZİNLİ MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	1	2	2	-	-
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	5	-	1	-	1
BİLYELİ RULMANLAR	11	1	1	-	-
BİTÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ	3	-	2	-	-
BUĞDAYLAR VE MAHLUT (DİĞER)	3	-	2	-	1
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER EŞYA	9	3	3	-	4
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER VİDA-CİVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	17	3	4	-	1
DEVAMSIZ POLİESTER LİF DİĞER İPL.; SUNİ DEVAMSIZ LİF KARIŞIK (TOPTAN)	1	-	1	-	-
DİĞER AKRİLİK POLİMERLER (İLK ŞEKİLDE)	1	-	1	-	-
DİĞER ÇİNKOLU DEMİR-ÇELİK, DİĞER (EN=>600MM.)	4	-	1	-	-
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	10	4	2	-	2
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	5	1	2	-	2
DİĞER HİDROKARBON GAZLARI (SIVILAŞTIRILMIŞ)	8	-	1	-	-
DİĞER İPLİK; TEKKAT, SUNİ DEVAMSIZ LİF >= 85% (TOPTAN)	1	2	1	-	-
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	2	-	1	-	1
DİĞER KİMYA VE BAĞLI SANAYİDE KULLANILAN KİMYASAL ÜRÜNLER	7	-	1	-	-
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	2	1	3	-	1
DİĞER POLİETERLER (İLK ŞEKİLDE)	1	-	1	-	-
DİĞER ŞEKLİDE [STİREN-BUDATIEN KAUCUK (SBR); KARBOKSİLENMİŞ STİREN-BUDATIEN KAUCUK (XSBR)]	1	-	1	-	-
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	4	1	2	-	1

Tablo 4.1 Devamı

Ara Malı Adı	Firma Sayıları				
	Bu Ara Malını Üretimimizde Kullanıyoruz.	Bu Ara Malını Üretiyoruz	Üretmiyoruz Ama Üretme İmkân Ve Kabiliyetine Sahibiz	Geçmişte Üretiyorduk Ancak Üretiminden Vazgeçtik	Bu Ara Malını Üretmek İstiyoruz
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	4	1	3	-	1
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	43	1	2	-	-
DOĞAL GAZ (SIVILAŞTIRILMIŞ)	4	-	2	-	1
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	9	2	3	-	3
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	7	-	1	-	2
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	5	1	3	-	2

4.5.2 Üretimde En Çok Kullanılan Ara Malları

Üretimde en çok kullanılan ara mallarının listesi Tablo 4.2’de görülmektedir. Kayseri’de listedeki ara mallarından kullanılanların sayısı 111’dir. Bu ara mallarının yoğun bir şekilde Kayseri’de kullanıldığı açıktır. Kayseri’de kullanılan bu ara malları Tablo 4.2’de sunulmaktadır.

Tablo 4. 2: Üretimde En Çok Kullanılan Ara Malları

Ara Malı Adı	Ara Malını Kullanılan Firma Sayısı
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	43
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHZARLAR	27
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	20
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (KALINLIK<3MM. DİĞER)	19
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER VİDA-CIVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	17
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELI)	16
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	15
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0, 5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELI)	15
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C<%0, 25)	14
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	13
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (0, 5..1MM.))	13
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİK (CU<%0, 25; GENİŞLİK<2XKALINLIK)	12
BİLYELİ RULMANLAR	11
PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIŞ)	10
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	10
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (RULO KALINLIK 3-4, 75MM. DİĞER)	9
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER EŞYA	9
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	9
DİĞER HİDROKARBON GAZLARI (SIVILAŞTIRILMIŞ)	8
H ŞEKLİNDE PROFİL (DEMİR-ÇELİK, YÜKSEKLİK=>80MM, SICAK İŞLENMİŞ)	7
KONTRPLAKLAR, KAPLAMA PANOLAR, BENZERİ KAPLAMA (EN AZ BİR DIŞ YÜZÜ GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN KAPLANM)	7
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	7
POLİPROPİLEN (İLK ŞEKİLDE)	7
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (KALINLIK <4, 75MM.)	7
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (4, 75MM.=<KALINLIK<10MM.DİĞER)	7
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>%25)	7
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (1..3MM.))	7
DİĞER KİMYA VE BAĞLI SANAYİDE KULLANILAN KİMYASAL ÜRÜNLER	7
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	7
İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM ALAŞIMLARI	6
ALAŞIMLI ÇELİKTEN YASSI HADDE MAMULLER (SICAK HADDELI (RULO) EN=>600MM)	6
RAFİNE BAKIR-KATOTLAR VE KATOT PARÇALARI	5
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	5
POLİVİNİL KLORÜR (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	5

Tablo 4.2 Devamı

Ara Malı Adı	Ara Malını Kullanan Firma Sayısı
PROPİLEN KOPOLİMERLERİ (İLK ŞEKİLDE)	5
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	5
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	5
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMCI VE KONTROLÖR	5
FİLMAŞIN (ÇAP<14MM. ENİNE KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	4
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALUMİNYUM	4
KALAYLI DEMİR-ÇELİK YASSI MAMUL (GENİŞLİK=>600MM. KALIN<0, 5MM.)	4
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	4
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	4
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	4
KARA TRAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	4
OTOBÜS-KAMYON DIŞ LASTİĞİ; YENİ	4
ALUMİNYUM ALAŞIMINDAN PLAKA, LEVHA; DİKDÖRTGEN, KALINLIK>0, 2MM	4
DEMİR CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ (AĞLOMERE EDİLMİŞ)	4
DİĞER ÇİNKOLU DEMİR-ÇELİK, DİĞER (EN=>600MM.)	4
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	4
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	4
DOĞAL GAZ (SIVILAŞTIRILMIŞ)	4
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	3
ESASI DİĞER SENTETİK/TABI POLİMER OLAN; SUSUZ ORTANDA ERİYEN/DAĞILAN BOYA, VERNİK	3
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	3
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI>1000CM3	3
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	3
KAUÇUK/PLASTİK ESASLI YAPIŞTIRICILAR	3
OTOMOBİL DIŞ LASTİĞİ; YENİ	3
ÖZGÜL KÜTLESİ < 0,94 OLAN POLİETİLEN	3
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	3
ALAŞIMSIZ ÇİNKO; ÇİNKO<%99, 99	3
ALAŞIMSIZ ÇİNKO;ÇİNKO=>%99, 99	3
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=<%0, 5 AĞIRLIK)	3
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	3
BASKI MAKİNALARININ DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	3
BİTÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ	3
BUĞDAYLAR VE MAHLUT (DİĞER)	3
AMONYUM NİTRAT	2
DİĞER ELEKTRİK İLETKENLERİ (GERİLİMİ=<80 V. İÇİN)	2
KONTROL-DAĞITIM TABLOLARI (GERİLİM=<1000 V.)	2
ÖZGÜL KÜTLESİ >=0, 94 OLAN POLİETİLEN	2
GAZETE KAĞIDI (RULO VEYA TABAKA)	2
GRANİT	2
KAKAO DANE VE KIRIKLARI (HAM/KAVRULMUŞ, BÜTÜN/KIRIK)	2
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	2
POLİESTERDEN TEKSTÜRİZE İPLİK (DİKİŞ HARIÇ)	2

Tablo 4.2 Devamı

Ara Malı Adı	Ara Malını Kullanan Firma Sayısı
SUNİ DEVAMSIZ (İŞLEM GÖRMEMİŞ) (VİSKOZ İPEĞİNDEN)	2
YİYECEK/İÇECEK SANAYİNDE KULLANILAN KOKU VEREN KARIŞIMLAR	2
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	2
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	2
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	1
FERRO-SİLİKO-MANGANEZ	1
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	1
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	1
OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNE VE ÜNİTELERİNİN AKSAM, PARÇASI	1
PAMUK MEN (DENİM, RENKLİ İPLİKLERDEN, M2>200GR, PA=>%85)	1
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1
POLİETİLEN TEREFTALAT (İLK ŞEKİLDE)	1
POLİSİTİRAN; GENLEŞEMEYENLERİ (İLK ŞEKİLDE)	1
POLİSTİREN; GENLEŞEBİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN İNCE VE KALIN BORU	1
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN TEL; ENİNE KESİT >6 MM	1
SAF AMONYAK	1
SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER; POLİESTERLERDEN	1
AKRİLİK ASİTİN ESTERLERİ	1
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	1
SOYA FASULYESİ	1
SÖKÜLECEK GEMİLERLE, SUDA YÜZEN SÖKÜLECEK DİĞER ARAÇLAR	1
TEREFTALİK ASİT VE TUZLARI	1
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	1
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	1
AYÇİÇEĞİ TOHUMU YAĞLARI; HAM	1
BENZİNLİ MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	1
DEVAMSIZ POLİESTER LİF DİĞER İPL.; SUNİ DEVAMSIZ LİF KARIŞIK (TOPTAN)	1
DİĞER AKRİLİK POLİMERLER (İLK ŞEKİLDE)	1
DİĞER İPLİK; TEKKAT, SUNİ DEVAMSIZ LİF >= 85% (TOPTAN)	1
DİĞER POLİETERLER (İLK ŞEKİLDE)	1
DİĞER ŞEKLİDE [STİREN-BUDATIEN KAUÇUK (SBR); KARBOKSİLENMİŞ STİREN-BUDATIEN KAUÇUK (XSBR)]	1

4.5.3 Kayseri’de Üretimi Yapılan Ara Mallar

İthal edilen 150 ara malından Kayseri’de üretilenlerinin listesi ve frekans dağılımı Tablo 4.3’de verilmiştir. Tabloya göre Kayseri’de bu ara mallarından 39 tanesinin yani % 26’sının üretimi yapılmaktadır.

Tablo 4. 3: Üretimi Yapılan Ara Malları

Ara Malı Adı	Ara Malını Üreten Firma Sayısı
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	7
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	5
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	4
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	4
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER VİDA-CIVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	3
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER EŞYA	3
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	2
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	2
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	2
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>%25	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	2
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	2
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	2
BENZİNLİ MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	2
DİĞER İPLİK; TEKKAT, SUNİ DEVAMSIZ LİF >= 85% (TOPTAN)	2
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0, 5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELI)	1
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C<%0, 25)	1
BİLYELİ RULMANLAR	1
İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM ALAŞIMLARI	1
ALAŞIMLI ÇELİKTEN YASSI HADDE MAMULLER (SICAK HADDELI (RULO) EN=>600MM)	1
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	1
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMCI VE KONTROLÖR	1
KARA TAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	1
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	1
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	1
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	1
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=<%0, 5 AĞIRLIK)	1
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	1
BASKI MAKİNALARININ DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	1
DİĞER ELEKTRİK İLETKENLERİ (GERİLİMİ=<80 V. İÇİN)	1
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	1
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1
POLİSTİREN; GENLEŞEBİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN TEL; ENİNE KESİT >6 MM	1
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	1
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	1

4.5.4 Üretilmeyen Ancak Üretim İmkân ve Kabiliyetine Sahip Olunan Ara Malları

Üretimi yapılmayan ancak firmaların üretim imkân ve kabiliyetine sahip olduğunu düşündüğü ara mallarının listesi ve frekans dağılımları Tablo 4.4’de verilmiştir. Toplamda 111 adet ara malının üretilebileceğine ilişkin bir bulgu bulunmaktadır. Bu rakam kayda değer bir rakamdır. Firmalara yeterli destek ve imkan sağlandığında firmalar bu malları üretebileceğini ifade etmiştir.

Tablo 4. 4: Üretilmeyen Ancak Üretim İmkân ve Kabiliyetine Sahip Olunan Ara Malları

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretim İmkân ve Kabiliyetine Sahip Firma Sayısı
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	5
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	4
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	4
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	4
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER VİDA-CIVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	4
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	4
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI>1000CM3	3
OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNE VE ÜNİTELERİNİN AKSAM, PARÇASI	3
SÖKÜLECEK GEMİLERLE, SUDA YÜZEN SÖKÜLECEK DİĞER ARAÇLAR	3
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	3
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER EŞYA	3
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	3
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	3
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	3
BASKI MAKİNALARININ DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	3
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	3
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	3
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHAZARLAR	2
PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIŞ)	2
RAFİNE BAKIR-KATOTLAR VE KATOT PARÇALARI	2
DOĞAL GAZ (SIVILAŞTIRILMIŞ)	2
BİTÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ	2
BUĞDAYLAR VE MAHLUT (DİĞER)	2
KONTROL-DAĞITIM TABLOLARI (GERİLİM=<1000 V.)	2
GRANİT	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	2
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	2
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	2

Tablo 4.4 Devamı

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretme İmkan ve Kabiliyetine Sahip Firma Sayısı
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	2
BENZİNLİ MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	2
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	2
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	2
KARA TRAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	2
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	2
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	2
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (KALINLIK<3MM. DİĞER)	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELİ)	1
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	1
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (0, 5..1MM.))	1
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİK (CU<%0, 25; GENİŞLİK<2XKALINLIK)	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (RULO KALINLIK 3-4, 75MM. DİĞER)	1
DİĞER HİDROKARBON GAZLARI (SIVILAŞTIRILMIŞ)	1
H ŞEKLİNDE PROFİL (DEMİR-ÇELİK, YÜKSEKLİK=>80MM, SICAK İŞLENMİŞ)	1
KONTRPLAKLAR, KAPLAMA PANOLAR, BENZERİ KAPLAMA (EN AZ BİR DİŞ YÜZÜ GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN KAPLANM)	1
POLİPROPİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (KALINLIK <4, 75MM.)	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (4, 75MM.=<KALINLIK<10MM.DİĞER)	1
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (1..3MM.))	1
DİĞER KİMYA VE BAĞLI SANAYİDE KULLANILAN KİMYASAL ÜRÜNLER	1
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	1
POLİVİNİL KLORÜR (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	1
PROPİLEN KOPOLİMERLERİ (İLK ŞEKİLDE)	1
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	1
FİLMAŞİN (ÇAP<14MM. ENİNE KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	1
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALUMİNYUM	1
KALAYLI DEMİR-ÇELİK YASSI MAMUL (GENİŞLİK=>600MM. KALIN<0, 5MM.)	1
OTOBÜS-KAMYON DİŞ LASTİĞİ; YENİ	1
ALUMİNYUM ALAŞIMINDAN PLAKA, LEVHA; DİKDÖRTGEN, KALINLIK>0, 2MM	1
DEMİR CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ (AĞLOMERE EDİLMİŞ)	1
DİĞER ÇİNKOLU DEMİR-ÇELİK, DİĞER (EN=>600MM.)	1
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	1
ESASI DİĞER SENTETİK/TABI POLİMER OLAN; SUSUZ ORTANDA ERİYEN/DAĞILAN BOYA, VERNİK	1
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	1
KAUÇUK/PLASTİK ESASLI YAPIŞTIRICILAR	1
OTOMOBİL DİŞ LASTİĞİ; YENİ	1
ÖZGÜL KÜTLESİ < 0,94 OLAN POLİETİLEN	1

Tablo 4.4 Devamı

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretme İmkan ve Kabiliyetine Sahip Firma Sayısı
ALAŞIMSIZ ÇİNKO; ÇİNKO<%99, 99	1
ALAŞIMSIZ ÇİNKO;ÇİNKO=>%99, 99	1
AMONYUM NİTRAT	1
ÖZGÜL KÜTLESİ >=0, 94 OLAN POLİETİLEN	1
GAZETE KAĞIDI (RULO VEYA TABAKA)	1
KAKAO DANE VE KIRIKLARI (HAM/KAVRULMUŞ, BÜTÜN/KIRIK)	1
POLİESTERDEN TEKSTÜRİZE İPLİK (DİKİŞ HARIÇ)	1
SUNİ DEVAMSIZ (İŞLEM GÖRMEMİŞ) (VİSKOZ İPEĞİNDEN)	1
YİYECEK/İÇECEK SANAYİNDE KULLANILAN KOKU VEREN KARIŞIMLAR	1
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	1
FERRO-SİLİKO-MANGANEZ	1
PAMUK MEN (DENİM, RENKLİ İPLİKLERDEN, M2>200GR, PA=>%85)	1
POLİETİLEN TEREFTALAT (İLK ŞEKİLDE)	1
POLİSİTİRAN; GENLEŞEMEYENLERİ (İLK ŞEKİLDE)	1
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN İNCE VE KALIN BORU	1
SAF AMONYAK	1
SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER; POLİESTERLERDEN	1
AKRİLİK ASİTİN ESTERLERİ	1
SOYA FASULYESİ	1
TEREFTALİK ASİT VE TUZLARI	1
AYÇİÇEĞİ TOHUMU YAĞLARI; HAM	1
DEVAMSIZ POLİESTER LİF DİĞER İPL.; SUNİ DEVAMSIZ LİF KARIŞIK (TOPTAN)	1
DİĞER AKRİLİK POLİMERLER (İLK ŞEKİLDE)	1
DİĞER POLİETERLER (İLK ŞEKİLDE)	1
DİĞER ŞEKLİDE [STİREN-BUDATIEN KAUCUK (SBR); KARBOKSİLENMİŞ STİREN-BUDATIEN KAUCUK (XSBR)]	1
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	1
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	1
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>%25	1
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	1
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	1
DİĞER İPLİK; TEKKAT, SUNİ DEVAMSIZ LİF >= 85% (TOPTAN)	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0, 5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELİ)	1
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C<%0, 25)	1
BİLYELİ RULMANLAR	1
İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM ALAŞIMLARI	1
ALAŞIMLI ÇELİKTE YASSI HADDE MAMULLER (SICAK HADDELİ (RULO) EN=>600MM)	1
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=<%0, 5 AĞIRLIK)	1
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	1
DİĞER ELEKTRİK İLETKENLERİ (GERİLİMİ=<80 V. İÇİN)	1
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1

Tablo 4.4 Devamı

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretme İmkan ve Kabiliyetine Sahip Firma Sayısı
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1
POLİSTİREN; GENLEŞEBİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN TEL; ENİNE KESİT >6 MM	1

4.5.5 Geçmişte Üretilen Ancak Üretiminden Vazgeçilen Ara Malları

Araştırmada geçmişte üretilen ancak şu anda üretilmeyen ara malı sayısının son derece sınırlı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu ara malları Tablo 4.5’de gösterilmiştir. Sadece üç ara malı geçmişte üretilmiş ancak şu anda üretilmemektedir.

Tablo 4. 5: Geçmişte Üretilen Ancak Üretiminden Vazgeçilen Ara Malları

Ara Malı Adı	Geçmişte Üretimini Yaparken Üretiminden Vazgeçen Firma Sayısı
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	1
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	1
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHAZARLAR	1

4.5.6 Firmaların Üretmek İstedikleri Ara Malları

İthal edilen 150 adet ara malından birini ya da birilerini üretmek isteyen firmaların frekans dağılımı ve ara malların listesi Tablo 4.6’da verilmiştir. Firmalar 47 adet ara malını üretmeye taliptir. Üretmek isteyen firmalar, bu ara malını üretme imkân ve kabiliyetine sahip olmaktan ziyade “üretmek istemeyi” düşünmektedir. Aşağıdaki dağılımı imkân olursa veya imkan verilirse “ben bu ara malını üretebilirim” diyenler olarak değerlendirilmelidir. Bu cevaplar önemlidir ve Bakanlık tarafından dikkat ve önemle takip edilmelidir. Çünkü sonuçlar, bu araştırmanın da temel bulgularındandır.

Tablo 4. 6: Firmaların Üretmek İstedikleri Ara Malları

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretmek İsteyen Firma Sayısı
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	6
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	5
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER EŞYA	4
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	3
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	2
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	2
BASKI MAKİNELERİNİN DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	2
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	2
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	2
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	2
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	2
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN \geq 6MM	2
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	2
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	1
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER VİDA-CİVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	1
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	1
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI $>$ 1000CM ³	1
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	1
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	1
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	1
PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIŞ)	1
DOĞAL GAZ (SİVİLİŞTİRİLMİŞ)	1
BUĞDAYLAR VE MAHLUT (DİĞER)	1
GRANİT	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	1
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	1

Tablo 4.6 Devam

Ara Malı Adı	Ara Malını Üretmek İsteyen Firma Sayısı
KARA TRAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	1
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	1
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELİ)	1
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	1
POLİPROPİLEN (İLK ŞEKİLDE)	1
POLİVİNİL KLORÜR (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	1
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	1
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	1
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	1
ÖZGÜL KÜTLESİ >=0,94 OLAN POLİETİLEN	1
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	1
SOYA FASULYESİ	1
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	1
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	1
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0,5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELİ)	1
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHAZARLAR	1

4.5.7 Ara Mallarının Hangi Sebeplerle Üretilmek İstendiği

Tablo 4.7’de üretilmek istenen ara malları itibariyle sebepler gösterilmiştir. Teknik bilginin yeterli olması, fabrikanın müsait olması, nitelikli elemanlara sahip olunması ve ara malı üretimi için gerekli girdilere ulaşılabilmesi öne çıkan cevaplar olmuştur.

Tablo 4. 7: Ara Mallarının Hangi Sebepler Üretilmek İstendiği

Ara Malı	Teknik bilgimiz yeterli	Hammaddemiz var	Nitelikli elemanlarımız var	Sermayemiz yeterli	Lojistik imkânlarımız yeterli	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin tamamına ulaşabiliyoruz	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin maliyeti ucuz	Teknolojimiz yeterli	Pazara ulaşma sorunumuz yok	Makine parkımız yeterli	Kuruluş yerimiz müsait	Fabrikamız müsait	Devlet teşvik ve desteklerinin varlığı	Coğrafi koşulların uygun olması
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=$\leq 0,5$ AĞIRLIK)	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BENZİNLİ MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-
BİLYELİ RULMANLAR	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-	-
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>25	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C$\leq 0,25$)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 4.7 Devamı

Ara Mali	Teknik bilgimiz yeterli	Hammaddemiz var	Niteliği elemanlarımız var	Sermayemiz yeterli	Lojistik imkânlarımız yeterli	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin tamamına ulaşabiliyoruz	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin maliyeti ucuz	Teknolojimiz yeterli	Pazara ulaşma sorunumuz yok	Makine parkımız yeterli	Kuruluş yerimiz müsait	Fabrikamız müsait	Devlet teşvik ve desteklerinin varlığı	Coğrafi koşulların uygun olması
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	2	1	1	2	1	1	-	1	2	2	1	2	-	-
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER EŞYA	3	2	3	2	1	3	-	2	1	2	2	3	1	-
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER VİDA-CİVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	2	1	1	1	2	1	-	-	1	-	2	1	-	1
DİĞER ANAHTARLAR	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
DİĞER İPLİK; TEKKAT, SUNİ DEVAMSIZ LİF >= 85% (TOPTAN)	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	-	1
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-	-	1
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	-	-
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	1	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-

Tablo 4.7 Devamı

Ara Mali	Teknik bilgimiz yeterli	Hammaddemiz var	Niteliği elemanlarımız var	Sermayemiz yeterli	Lojistik imkânlarımız yeterli	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin tamamına ulaşabiliyoruz	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin maliyeti ucuz	Teknolojimiz yeterli	Pazara ulaşma sorunumuz yok	Makine parkımız yeterli	Kuruluş yerimiz müsait	Fabrikamız müsait	Devlet teşvik ve desteklerinin varlığı	Coğrafi koşulların uygun olması
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	4	1	2	1	1	3	-	2	1	2	1	3	1	-
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	1	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	3	1	2	1	1	2	-	2	1	2	1	2	1	-
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	2	2	2	2	2	2	-	2	1	1	2	2	1	2
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	6	5	4	3	4	4	-	4	1	4	5	5	-	2
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	2	1	2	2	2	2	-	2	2	2	1	2	-	-
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	1	1	1	1	1	1	-	-	1	2	1	2	-	-
TELLİ TELEFON-TELGRAF İÇİN ELEKTRİKLİ CİHAZLARIN AKSAM, PARÇASI	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

4.5.8 Ara Malları Bazında Üretim İçin İhtiyaç Duyulanlar

Araştırmaya katılan ve bazı ara mallarını üretmek isteyen firmaların ara mallar bazında nelere ihtiyaç duyduklarına ilişkin Tablo 4.8 verilmiştir. Toplam 37 ara malı için sanayiciler ihtiyaç belirtmiştir. Verilen cevaplar incelendiğinde en temel ihtiyaç olarak teknoloji gösterilmiş, ikinci olarak sermaye, üçüncü olarak danışmanlık ve dördüncü olarak daha fazla bilgi gösterilmiştir. Dikkat çekici bir sonuç da sanayicilerin uçak ve helikopter aksamalarını üretmeye karşı olumlu görüşleridir.

Tablo 4. 8: Ara Malları Bazında Üretim İçin İhtiyaç Duyulanlar

Ara Malı	Sermaye	Teknoloji	Devlet teşvikleri	Uygun bir arsa-arazi	Kalifiye eleman	Pazar	Fizibilite etüdü	Danışmanlık	Daha fazla bilgi	Motivasyon	Kurumsallaşma
AVİZELER; DUVAR, TAVAN İÇİN AYDINLATMA CİHAZLARI	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BASKI MAKİNELERİNİN DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	1	2	1	1	-	-	1	2	1	1	-
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	1	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	1	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1
DELME/SONDAJ MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
DEMİR/ÇELİKTEN DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-

Tablo 4.8 Devamı

Ara Mali	Sermaye	Teknoloji	Devlet teşvikleri	Uygun bir arsa-arazi	Kalifiye eleman	Pazar	Fizibilite etüdü	Danışmanlık	Daha fazla bilgi	Motivasyon	Kurumsallaşma
DEMİR/ÇELIKTEN DİĞER EŞYA	1	3	2	2	1	1	1	1	2	1	1
DEMİR/ÇELIKTEN DİĞER VİDA-CIVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
DİĞER CANLI BÜYÜKBAŞ HAYVANLAR	2	2	2	-	1	1	1	2	-	1	1
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	-	2	1	-	1	1	1	2	1	1	-
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	1	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	1	3	1	-	1	1	1	2	1	1	-
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	1	2	-	-	1	1	-	1	1	1	-
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	1	2	-	-	1	2	-	2	1	2	-

Tablo 4.8 Devamı

Ara Malı	Sermaye	Teknoloji	Devlet teşvikleri	Uygun bir arsa-arazi	Kalifiye eleman	Pazar	Fizibilite etüdü	Danışmanlık	Daha fazla bilgi	Motivasyon	Kurumsallaşma
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI>1000CM3	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-

Tablo 4.8 Devamı

Ara Malı	Sermaye	Teknoloji	Devlet teşvikleri	Uygun bir arsa-arazi	Kalifiye eleman	Pazar	Fizibilite etüdü	Danışmanlık	Daha fazla bilgi	Motivasyon	Kurumsallaşma
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	-	2	-	1	1	1	1	2	2	2	-
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1
KARA TRAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	-	1	1	1	-	-	1	1	1	-	-
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	3	3	3	4	1	1	1	3	3	3	3
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0,5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELİ)	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELİ)	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	1	1	1	1	-	-	-	1	1	1	1
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-

Tablo 4.8 Devamı

Ara Malı	Sermaye	Teknoloji	Devlet teşvikleri	Uygun bir arsa-arazi	Kalifiye eleman	Pazar	Fizibilite etüdü	Danışmanlık	Daha fazla bilgi	Motivasyon	Kurumsallaşma
POLİVİNİL Klorür (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	1	1	1	1	-	-	-	1	1	1	1
SOYA FASULYESİ	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-
TELLİ TELEFON-TELGRAF İÇİN ELEKTRİKLİ CİHAZLARIN AKSAM, PARÇASI	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	4	5	4	3	2	4	2	4	5	1	1
UZUNLAMASINA KESİLMİŞ, BİÇİLMİŞ İĞNE YAPRAKLI AĞAÇ KALIN>=6MM	1	1	1	1	-	1	-	2	1	-	1

4.5.9 Ara Mallarının Temin Edilme Yolları

Hangi ara mallarının nasıl temin edildiğine ilişkin Tablo 4.9 aşağıda verilmiştir. Verilen cevaplar incelendiğinde ithal kullanılan en önemli ara mallarının doğal gaz, paslanmaz çelik, diğer yağlar ve müstahzarlar, plastikten diğer levhalar ve bilyeli rulmanlar olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 4. 9: Ara Malların Temin Edilme Yolları

Ara Malı	Kendimiz Üretiyoruz	Yurtiçinde Üretim Yapan İşletmelerden Temin Ediyoruz	İthal Kullanıyoruz (İthal ediyoruz/İthal eden bir tedarikçiden temin ediyoruz)
ALAŞIMLI ÇELİKTEN YASSI HADDE MAMULLER (SICAK HADDELİ (RULO) EN=>600MM)	-	4	1
ALAŞIMSIZ ÇİNKO; ÇİNKO<%99, 99	-	1	2
ALAŞIMSIZ ÇİNKO;ÇİNKO=>%99, 99	-	1	2
ALAŞIMSIZ DÖKME DEMİR (FOSFOR=<%0, 5 AĞIRLIK)	-	2	-
ALUMİNYUM ALAŞIMINDAN PLAKA, LEVHA; DİKDÖRTGEN, KALINLIK>0, 2MM	-	2	-
AMONYUM NİTRAT	-	1	-
BASKI MAKİNELERİNİN DİĞER MADDELERDEN AKSAM, PARÇASI	-	2	2
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KAĞIT/KARTONU	-	2	2
BİLYELİ RULMANLAR	-	5	4
BITÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ	-	2	-
BUĞDAYLAR VE MAHLUT (DİĞER)	-	1	1
ÇOK KATLI KAĞIT/KARTONLAR; KAOLİN VB. SIVANMIŞ	-	2	-
DEMİR CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ (AĞLOMERE EDİLMİŞ)	-	1	-
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİK (CU<%0, 25; GENİŞLİK<2XKALINLIK)	-	9	1
DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKLER (C=>%25	-	4	-
DEMİR/ÇELİK SOĞUK YASSI HADDE MAMULÜ (C<%0, 25)	-	12	4

Tablo 4.9 Devamı

Ara Mali	Kendimiz Üretiyoruz	Yurtiçinde Üretim Yapan İşletmelerden Temin Ediyoruz	İthal Kullanıyoruz (İthal ediyoruz/İthal eden bir tedarikçiden temin ediyoruz)
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (0, 5..1MM.))	-	9	2
DEMİR/ÇELİK SOĞUK, YASSI MAMUL (RULO; 600MM.<GENİŞLİK (1..3MM.))	-	6	2
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER BORU (KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	-	10	3
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER EŞYA	-	5	3
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER VİDA-CIVATALAR-SOMUN, RONDELA OLABİLİR	-	13	2
DİĞER ÇİNKOLU DEMİR-ÇELİK, DİĞER (EN=>600MM.)	-	2	1
DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	1	6	1
DİĞER ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	-	1	-
DİĞER HİDROKARBON GAZLARI (SIVILAŞTIRILMIŞ)	-	6	-
DİĞER KAĞITLAR (M2 AĞIRLIK; 40 - 60GR.) RULO	-	1	1
DİĞER KİMYA VE BAĞLI SANAYİDE KULLANILAN KİMYASAL ÜRÜNLER	-	3	3
DİĞER MUSLUKÇU EŞYASI	-	1	1
DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHZARLAR	-	13	8
DİŞLİLER, DİŞLİ SİSTEMLERİ, BİLYELİ VİDALAR, DİŞLİ KUTULARI	1	3	-
DİZEL MOTORLAR İÇİN AKSAM; PARÇALAR	-	3	-
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	-	17	14
DOĞAL GAZ (SIVILAŞTIRILMIŞ)	-	1	3
ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI AKSAM-PARÇALARI	-	3	1
ELEKTRİK MOTOR, JENERATÖR, ELEKTROJEN GRUPLARI AKSAM, PARÇALARI	1	3	4
ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER; İŞLEMÇİ VE KONTROLÖR	-	1	3
ESASI DİĞER SENTETİK/TABİ POLİMER OLAN; SUSUZ ORTANDA ERİYEN/DAĞILAN BOYA, VERNİK	-	2	1
FİLMAŞİN (ÇAP<14MM. ENİNE KESİTİ DAİRE ŞEKLİNDE)	-	3	2

Tablo 4.9 Devamı

Ara Malı	Kendimiz Üretiyoruz	Yurtiçinde Üretim Yapan İşletmelerden Temin Ediyoruz	İthal Kullanıyoruz (İthal ediyoruz/İthal eden bir tedarikçiden temin ediyoruz)
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	-	1	-
GRANİT	-	1	1
H ŞEKLİNDE PROFİL (DEMİR-ÇELİK, YÜKSEKLİK=>80MM, SICAK İŞLENMİŞ)	-	5	1
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	-	5	4
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇTAN YARI BEYAZ, BEYAZ KİMYASAL ODUN HAMURU	-	1	-
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALUMİNYUM	-	2	-
İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM ALAŞIMLARI	-	4	-
KALAYLI DEMİR-ÇELİK YASSI MAMUL (GENİŞLİK=>600MM. KALIN<0, 5MM.)	-	3	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DEBRİYAJLAR VB. AKSAM, PARÇALARI	-	1	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DİFERANSİYELLİ AKSLARI VB. AKSAM, PARÇALARI	-	2	1
KARA TAŞITLARI İÇİN DİĞER AKSAM, PARÇALARI	-	2	-
KARA TAŞITLARI İÇİN DİREKSİYON SİMİTLERİ, KOLONLARI, KUTULARI; AKSAM, PARÇALARI	-	1	-
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	-	13	2
KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-SİLİNDİR HACMI>1000CM3	-	1	-
KARA TAŞITLARI İÇİN SUSPANSİYON SİSTEMLERİ VB. AKSAM VE PARÇALARI	-	1	1
KARA TAŞITLARI İÇİN VİTES KUTULARI VE AKSAM, PARÇALARI	-	1	-
KARA TAŞITLARININ DİĞER AKSAM-PARÇALARI	-	2	-
KARA TAŞITLARI İÇİN FREN VE SERVO-FRENLER VB. AKSAM, PARÇALARI	-	3	-
KAUÇUK/PLASTİK ESASLI YAPIŞTIRICILAR	-	1	1
KONTROL-DAĞITIM TABLOLARI (GERİLİM=<1000 V.)	-	2	-

Tablo 4.9 Devamı

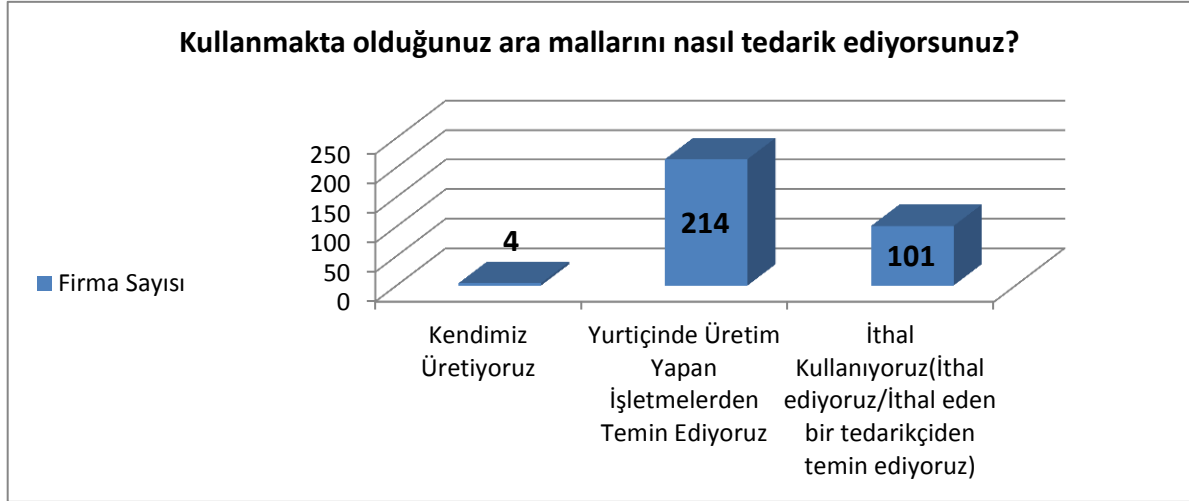
Ara Malı	Kendimiz Üretiyoruz	Yurtiçinde Üretim Yapan İşletmelerden Temin Ediyoruz	İthal Kullanıyoruz (İthal ediyoruz/İthal eden bir tedarikçiden temin ediyoruz)
KONTRPLAKLAR, KAPLAMA PANOLAR, BENZERİ KAPLAMA (EN AZ BİR DIŞ YÜZÜ GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLARDAN KAPLANM	-	6	2
LİF LEVHA (YOĞUNLUĞU > 0,8 GR/CM3.)	-	2	-
OTOBÜS-KAMYON DIŞ LASTİĞİ; YENİ	-	3	-
OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNE VE ÜNİTELERİNİN AKSAM, PARÇASI	-	1	-
OTOMOBİL DIŞ LASTİĞİ; YENİ	-	3	-
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM, PARÇALARI	-	3	1
ÖZGÜL KÜTLESİ < 0,94 OLAN POLİETİLEN	-	1	-
ÖZGÜL KÜTLESİ >=0, 94 OLAN POLİETİLEN	-	1	1
PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIŞ)	-	8	3
PAMUK İPLİĞİ (TEKKAT, PENYESİZ, PAM=>%85, 232.56=<DTEX<714.29; TOPTAN)	-	2	-
PAMUK MEN (DENİM, RENKLİ İPLİKLERDEN, M2>200GR, PA=>%85)	-	1	-
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (0, 5MM=<KALIN<1MM SOĞUK HADDELI)	-	5	6
PASLANMAZ ÇELİK YASSI MAMUL (1MM<KALIN<3MM SOĞUK HADDELI)	-	5	8
PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, YAPRAK, PELİKÜL, VARAK VE LAMLAR	-	1	5
PLASTİKTEN DİĞER YAPIŞKAN LEVHA, YAPRAK, ŞERİT, LAM VB. DÜZ OLAN	-	1	-
POLİAMİD -6, -11, -12, -6, 6, -6, 9, -6, 10 VEYA -6, 12 (İLK ŞEKİLDE)	-	1	1
POLİESTERDEN TEKSTÜRİZE İPLİK (DİKİŞ HARIÇ)	-	2	1
POLİPROPİLEN (İLK ŞEKİLDE)	-	5	2
POLİVİNİL KLORÜR (BAŞKA MADDEYLE KARIŞTIRILMAMIŞ) (PVC) (İLK ŞEKİLDE)	-	2	2
PROPİLEN KOPOLİMERLERİ (İLK ŞEKİLDE)	-	2	2
RAFİNE BAKIR-KATOTLAR VE KATOT PARÇALARI	-	3	-

Tablo 4.9 Devamı

Ara Malı	Kendimiz Üretiyoruz	Yurtiçinde Üretim Yapan İşletmelerden Temin Ediyoruz	İthal Kullanıyoruz (İthal ediyoruz/İthal eden bir tedarikçiden temin ediyoruz)
RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN TEL; ENİNE KESİT >6 MM	-	2	-
SAF AMONYAK	-	1	-
SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER; POLİESTERLERDEN	-	1	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (KALINLIK <4, 75MM.)	-	6	1
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK (RULO KALINLIK 3-4, 75MM. DİĞER)	1	7	2
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (4, 75MM.=<KALINLIK<10MM.DİĞER)	-	5	3
SICAK MAMUL DEMİR, ÇELİK RULO (KALINLIK<3MM. DİĞER)	-	9	4
SÖKÜLECEK GEMİLERLE, SUDA YÜZEN SÖKÜLECEK DİĞER ARAÇLAR	-	1	1
TEKNİK YÖNDEN BELİRLENMİŞ TABİİ KAUÇUK (TSNR)	-	1	1
TEREFTALİK ASİT VE TUZLARI	-	1	-
UÇAK VE HELİKOPTERLERİN DİĞER AKSAM VE PARÇALARI	-	1	-
YİYECEK/İÇECEK SANAYİNDE KULLANILAN KOKU VEREN KARIŞIMLAR	-	2	1

4.6 Kullanılan Ara Mallarının Temin Edilme Şekilleri

Firmalara “Kullanmakta olduğunuz ara mallarını nasıl tedarik ediyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.8 ve Şekil 4.9’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 8: Kullanılan Ara Mallarının Temin Edilme Şekilleri

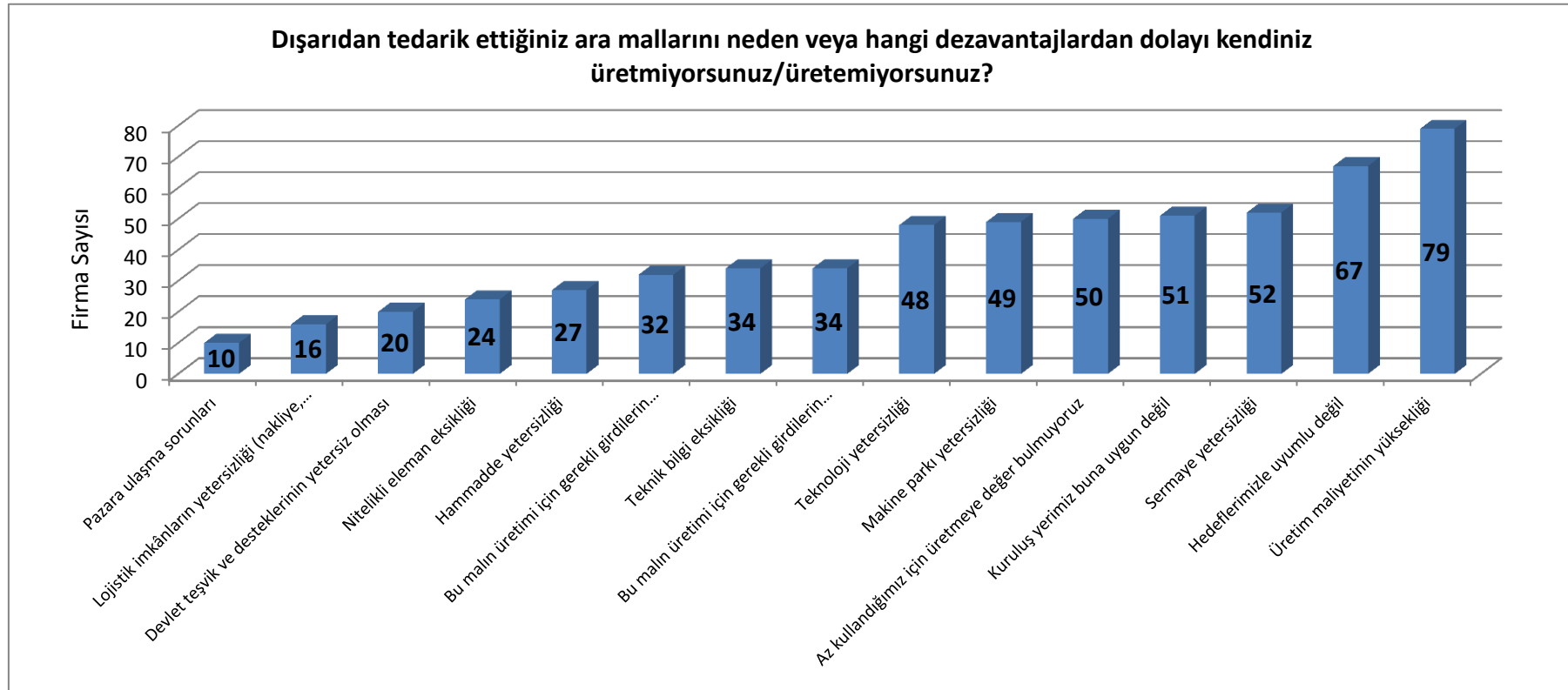
Araştırmaya katılan firmaların kullandıkları ara mallarını nasıl tedarik ettiğine ilişkin soruya verilen cevapların dağılımı incelendiğinde, firmaların % 67’sinin yurt içi firmalardan tedarik ettiği, % 32’sinin ithal ettiği veya ithal ürün kullandığı ve sadece % 1’inin kendisi ürettiği görülmektedir. Kayseri’de bu ara mallarını yurtiçinde üretim yapan firmalardan tedarik etmenin genel olarak tercih edildiği söylenebilir.

Şekil 4. 9: Kullanılan Ara Mallarının Tedarik Edilme Şekilleri (%)

4.7 Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilmediği

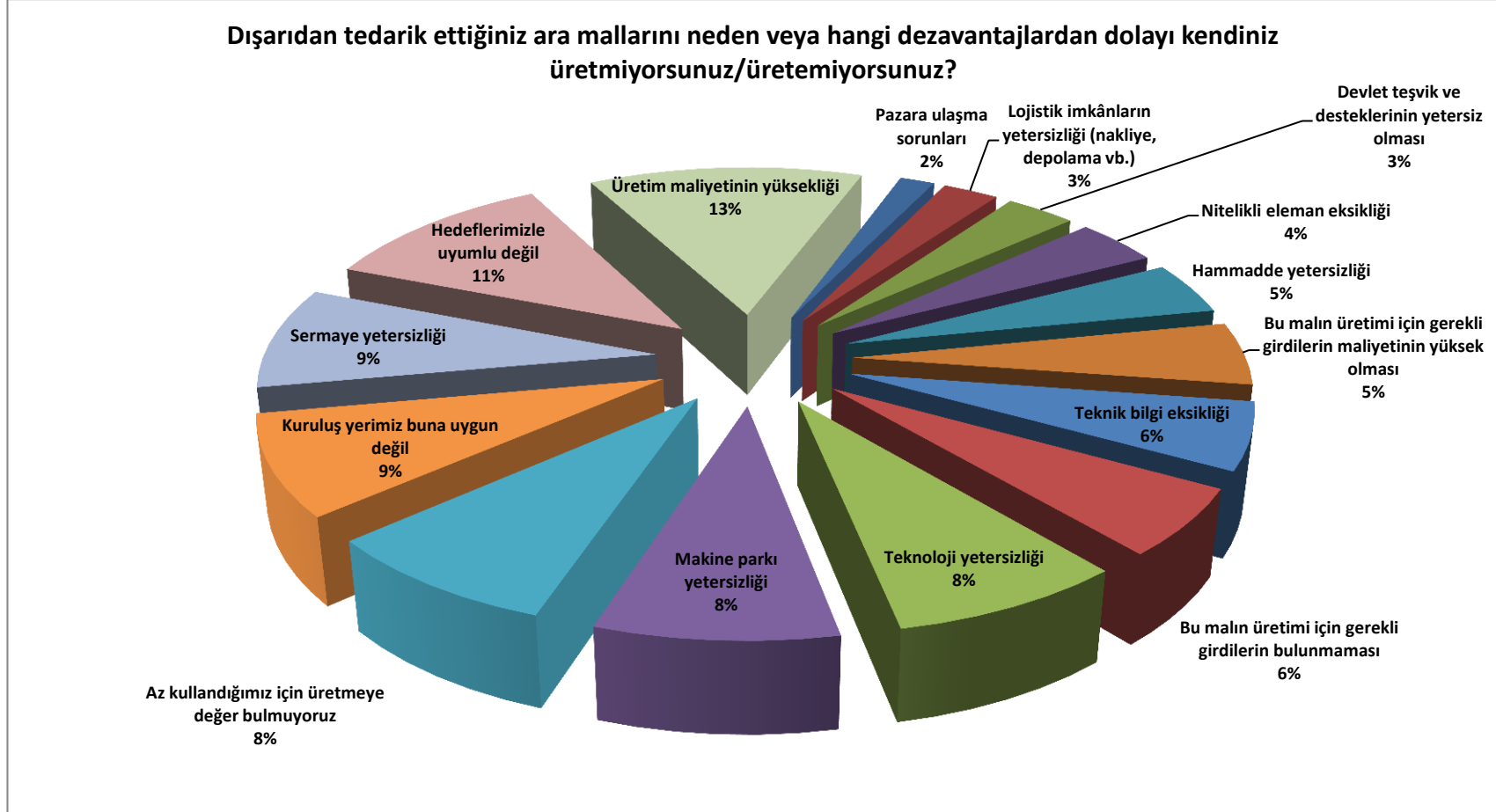
Firmalara “Dışarıdan tedarik ettiğiniz ara mallarını neden veya hangi dezavantajlardan dolayı kendiniz üretmiyorsunuz/üretmiyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.10 ve Şekil 4.11’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 10: Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilmediği

Dışarıdan temin edilen ara mallarının neden ve hangi dezavantajlarla üretilmediğine ilişkin verilen cevaplar incelendiğinde, firmaların % 13'ü üretim maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle, % 11'i hedefleriyle veya vizyonlarıyla uyumlu olmaması nedeniyle, % 9'u sermaye yetersizliği nedeniyle ve yine % 9'u kuruluş yerlerinin buna uygun olmaması nedeniyle bu ara mallarını üretmediklerini belirtmişlerdir. En düşük oran ise pazara ulaşamama dezavantajına aittir (%2). Üretim maliyetlerini azaltıcı çalışmalarla, uzun vadeli kredilerle, teknoloji ve makine teşvikleri ile ve gerekli girdilerin temin imkânlarının artırılması ile bu ara mallarının üretimi teşvik edilebilir.

Şekil 4. 11: Dışarıdan Temin Edilen Ara Mallarının Hangi Neden ve Dezavantajlar Nedeniyle Üretilemediği % Oranları

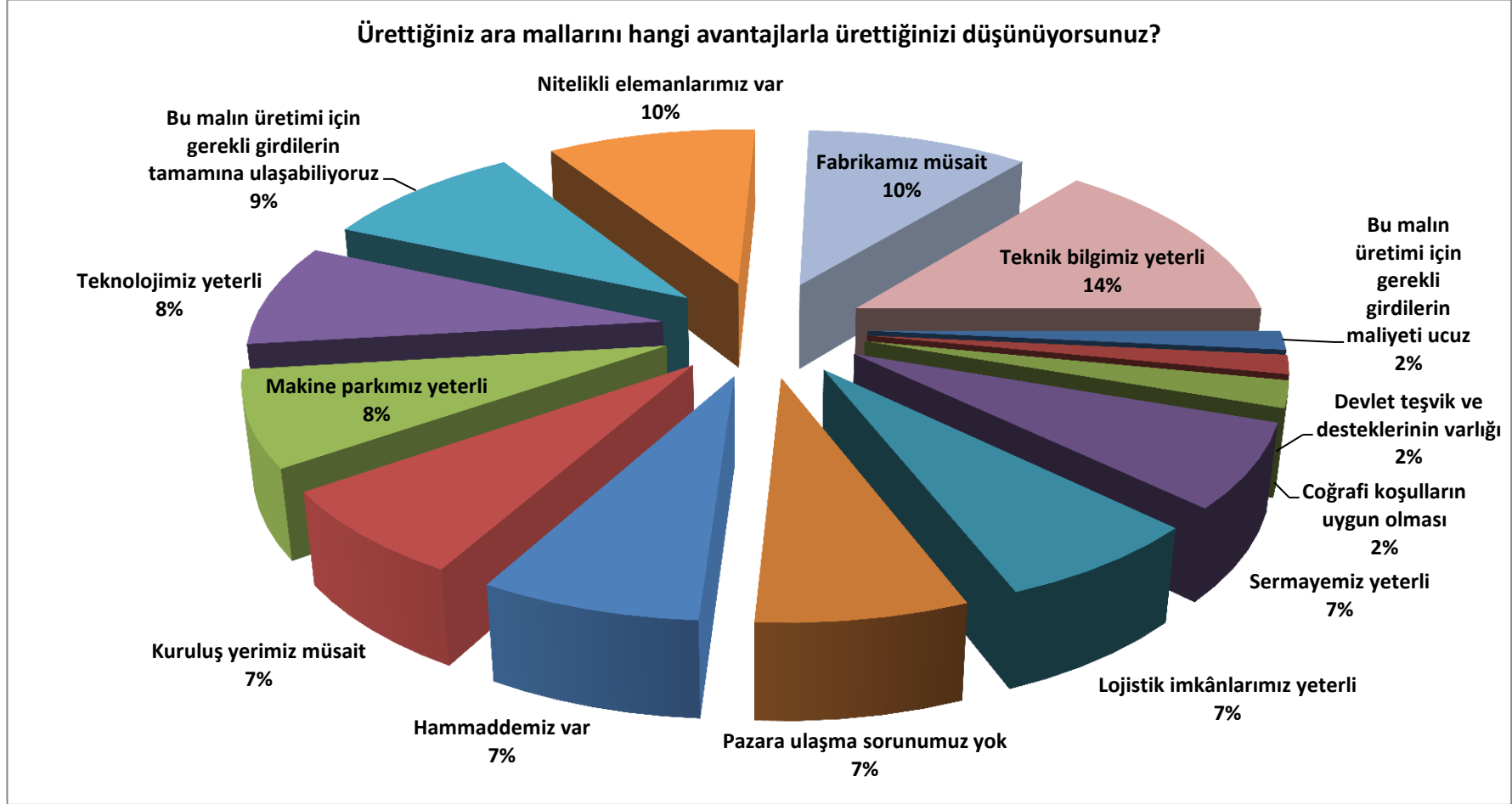
4.8 Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği

Firmalara “Ürettiğiniz ara mallarını hangi avantajlarla ürettiğinizi düşünüyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.12 ve Şekil 4.13’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 12: Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği

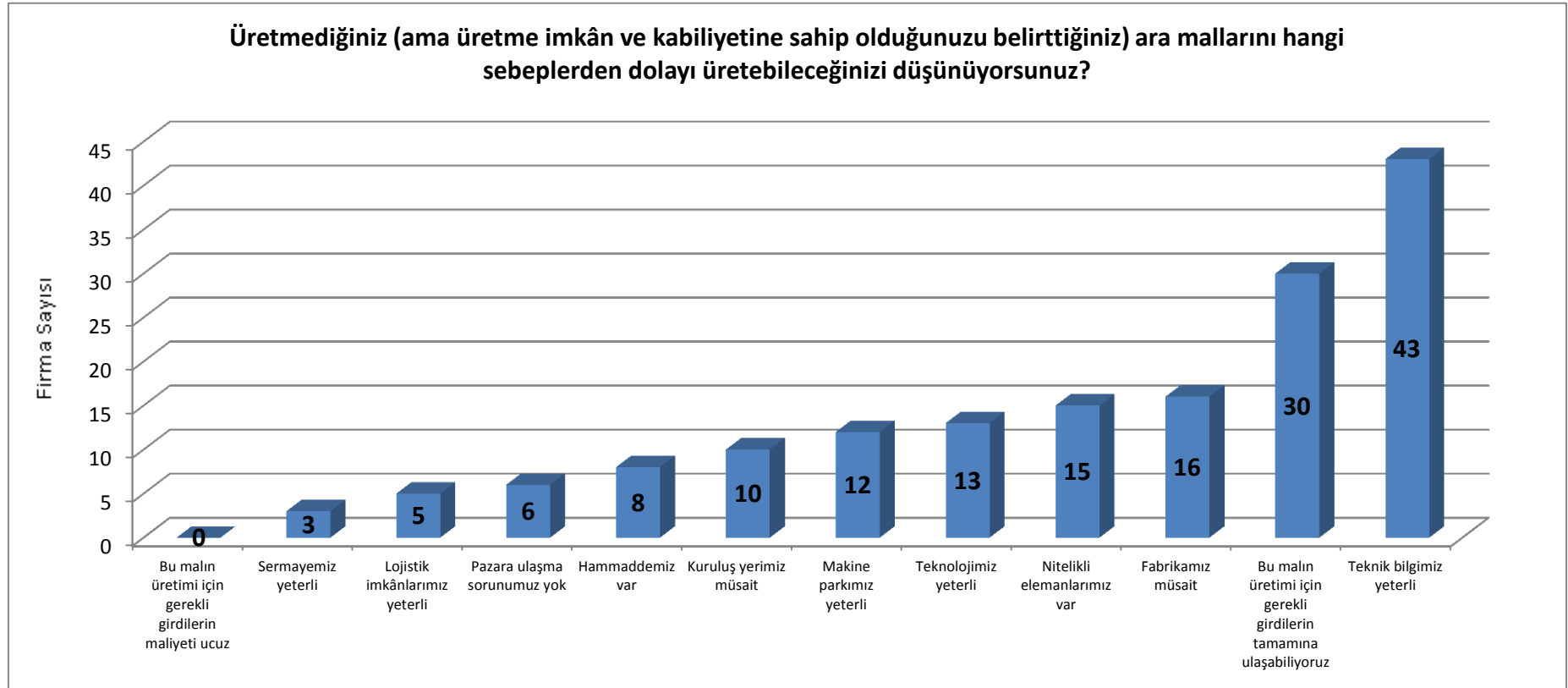
Ara mallarının hangi avantajlar nedeniyle üretildiğine ilişkin cevaplar incelendiğinde, firmaların % 14'ünün teknik bilgilerinin yeterli olması, % 10'unun fabrikalarının müsait olması, yine % 10'unun nitelikli elemana sahip olması ve % 9'unun bu ara malını üretebilmek için gerekli girdilere ulaşabilmesi nedeniyle bu ara malını ürettikleri tespit edilmiştir. Diğer cevaplar ve dağılımları Şekil 4.12 ve Şekil 4.13'de gösterilmiştir.

Şekil 4. 13: Üretilen Ara Mallarının Hangi Avantajlar Nedeniyle Üretildiği % Oranları

4.9 Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretilbileceğinin Düşünüldüğü

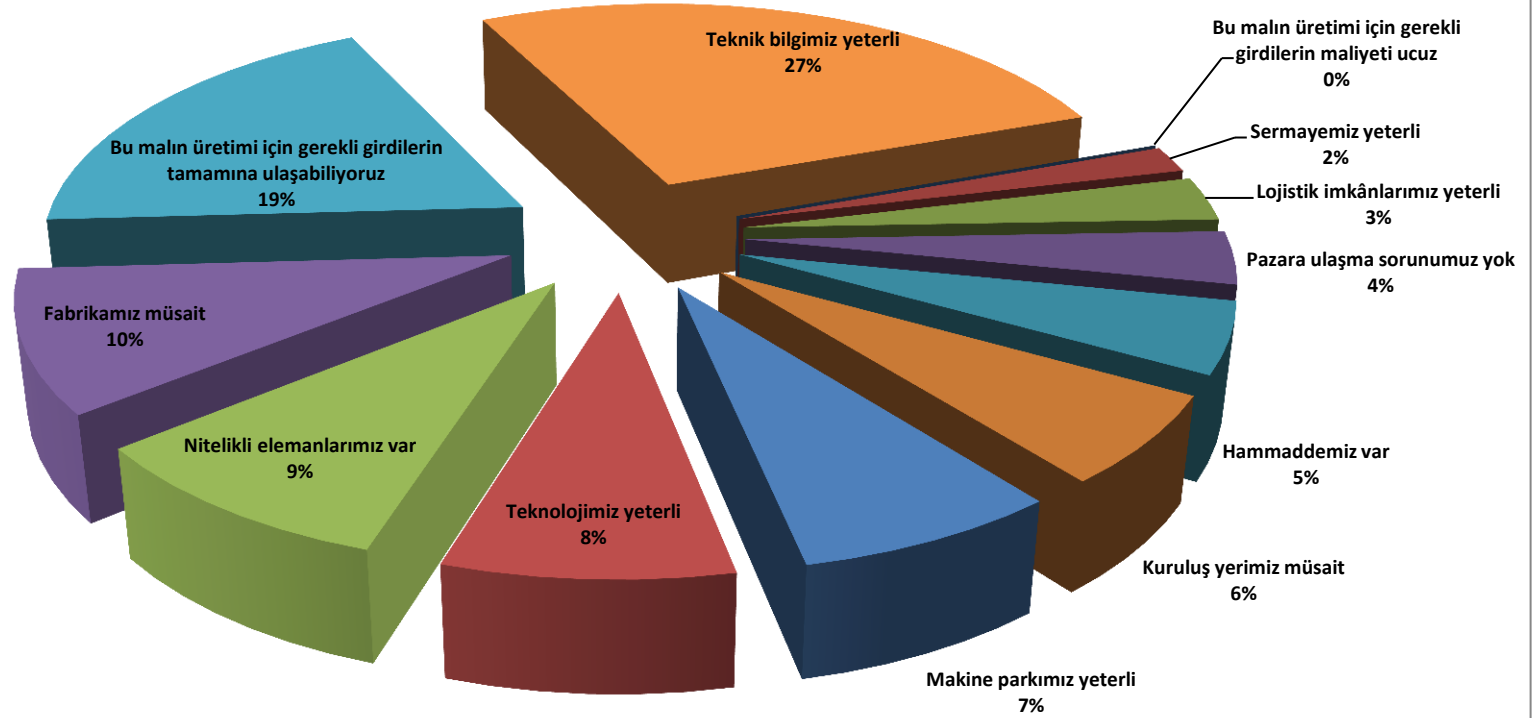
Firmalara “Üretmediğiniz (ama üretme imkân ve kabiliyetine sahip olduğunuzu belirttiğiniz) ara mallarını hangi sebeplerden dolayı üretebileceğinizi düşünüyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.14 ve Şekil 4.15’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 14: Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretilbileceğinin Düşünüldüğü

Araştırmaya katılan firmaların üretmeyi düşündüğü ara mallarını hangi nedenlerle üretmek istediği de bir başka soru ile belirlenmiştir. Verilen cevaplara bakıldığında firmaların % 27'si teknik bilgilerinin yeterli olması, % 19'u ilgili ara malının üretimi için gerekli girdilerin tamamına ulaşabilmesi, % 10'u fabrikasının müsait olması ve % 9'u teknik elemanlarının yeterli olması nedeniyle ara mallarını üretebileceğini düşünmektedir. Diğer cevaplar ve dağılımları Şekil 4.15 ve Şekil 4.16'da gösterilmiştir.

Üretmediğiniz (ama üretme imkân ve kabiliyetine sahip olduğunuzu belirttiğiniz) ara mallarını hangi sebeplerden dolayı üretebileceğinizi düşünüyorsunuz?

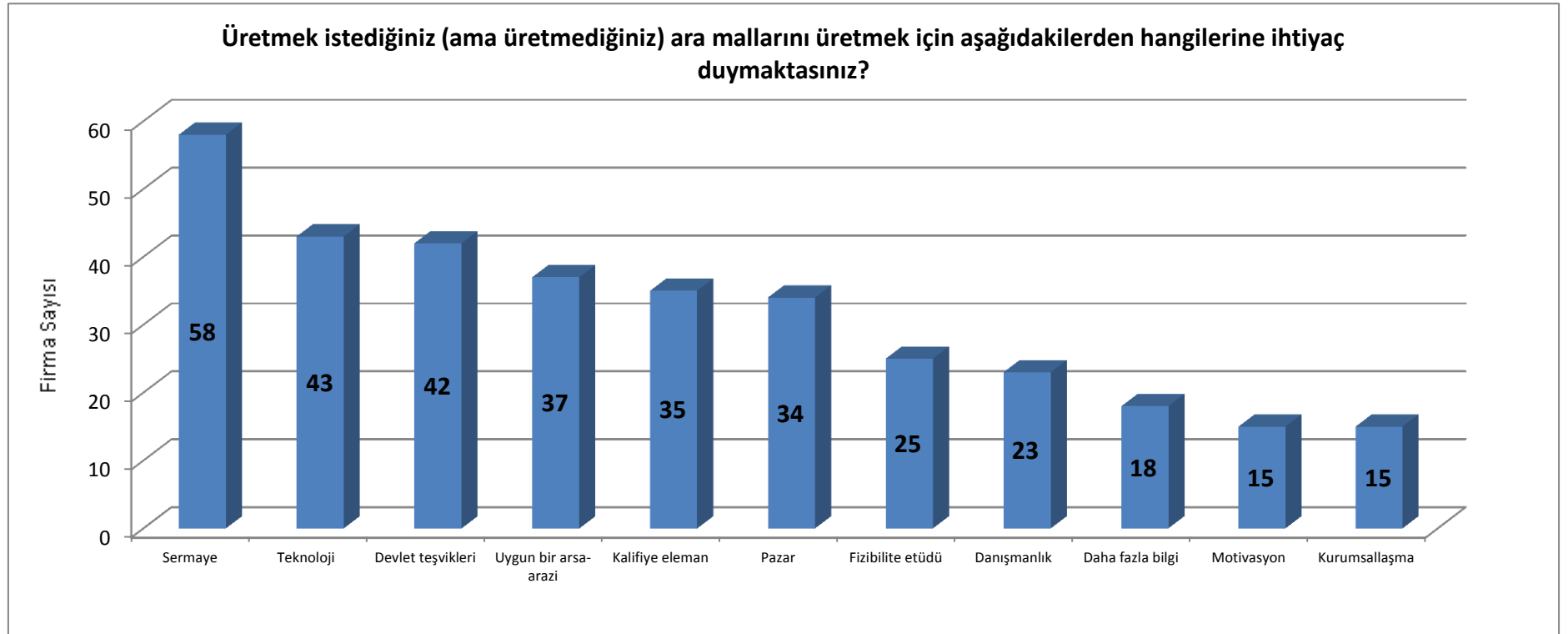
Şekil 4. 15: Üretilmeyen Ara Mallarının Hangi Nedenlerle Üretebileceğinin Düşünüldüğü % Oranları

4.10 Geçmişte Üretilen Ara Mallarının Şimdi Üretilmeme Nedenleri

Bu soruya sadece 4 firma cevap vermiştir. Bu firmalardan birincisi girdi maliyetlerinin yükselmesi, ikincisi pazarlama imkânlarına sahip olmamaları, üçüncüsü teknolojilerini yenilememeleri ve sonuncusu da nitelikli elemanlarını kaybetmeleri nedeniyle ara malı üretiminden vazgeçtiklerini belirtmiştir.

4.11 Üretilmek İstenen Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu

Firmalara “Üretmek istediğiniz (ama üretmediğiniz) ara mallarını üretmek için aşağıdakilerden hangilerine ihtiyaç duymaktasınız?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.16 ve Şekil 4.17’de gösterilmiştir.

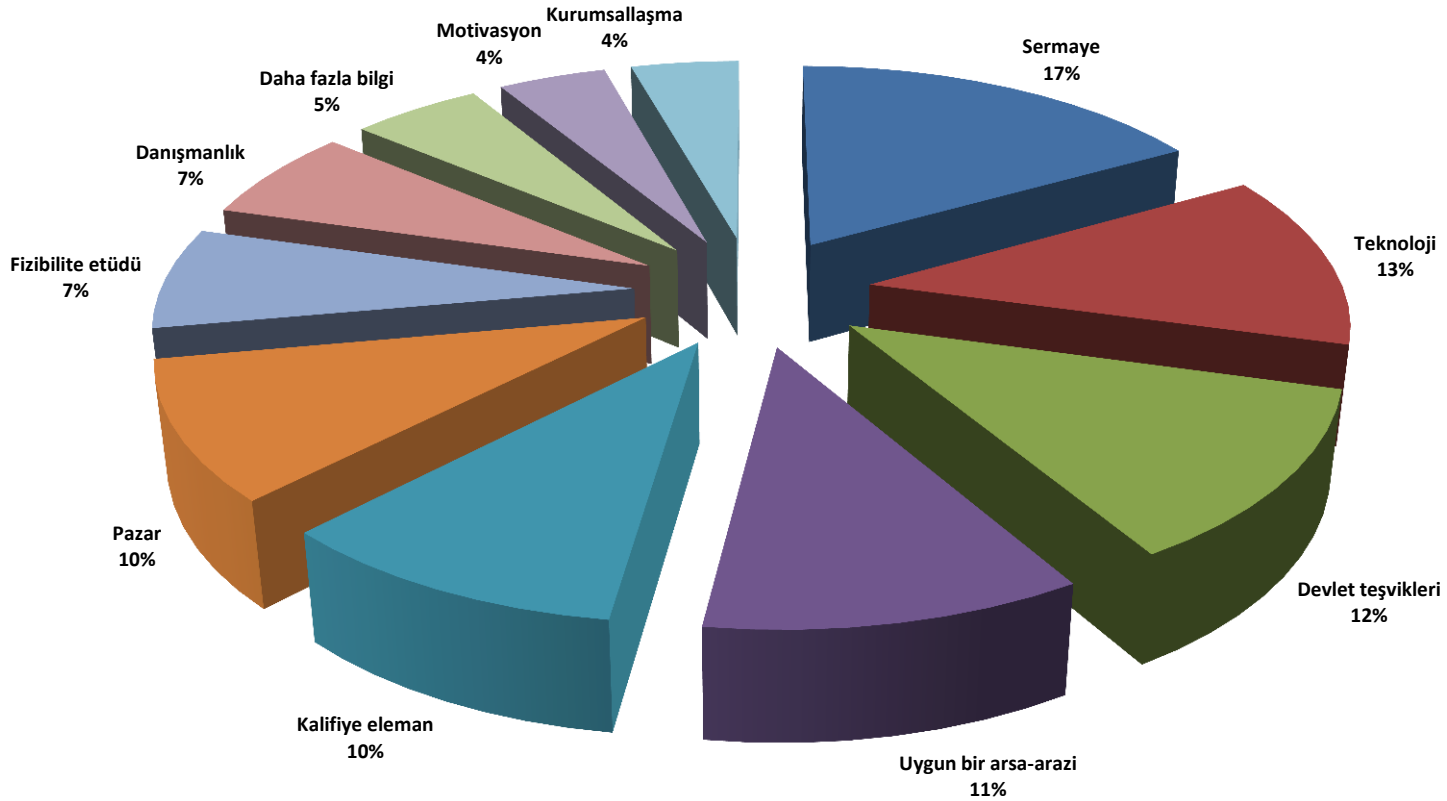

Şekil 4. 16: İsteddiğiniz Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu

Araştırmaya katılan firmaların ara mallarını üretmek için nelere ihtiyaç duyduğuna ilişkin dağılım aşağıdaki grafiklerde verilmiştir. Görüldüğü üzere en temel ihtiyaç sermayedir, ikinci ihtiyaç teknoloji ve üçüncü ihtiyaç devlet teşvikleridir. Kayseri’de sanayicisi kendilerine yardım edildiğinde, teşvik edildiğinde ve desteklendiğinde ara malı üretimine sıcak baktığı söylenebilir.

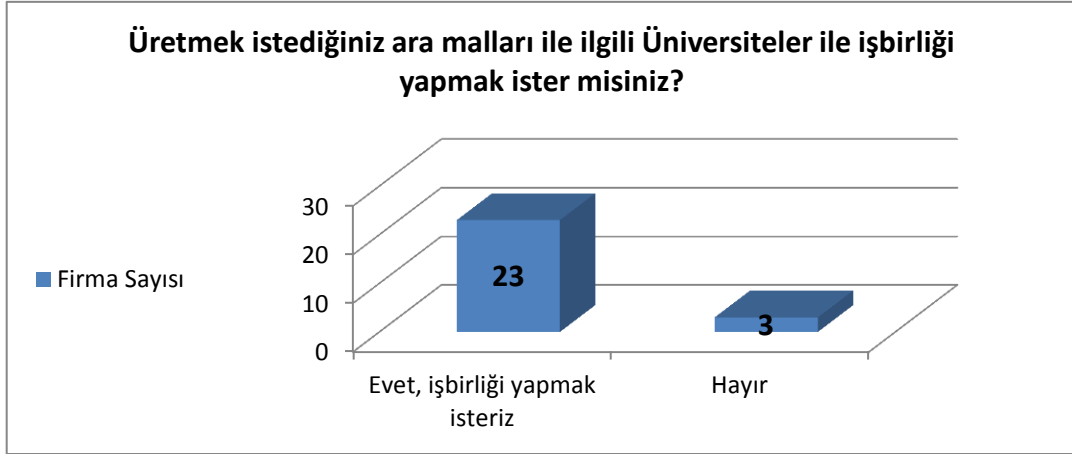
Üretmek istediğiniz (ama üretmediğiniz) ara mallarını üretmek için aşağıdakilerden hangilerine ihtiyaç duymaktasınız?

Şekil 4. 17: Üretmek istediğiniz Ara Malları İçin Nelere İhtiyaç Duyulduğu % Oranları

4.12 Üretilmek İstenen Ara Mallarına İlişkin Üniversitelerle İşbirliği İsteği

Firmalara “Üretmek istediğiniz ara malları ile ilgili Üniversiteler ile işbirliği yapmak ister misiniz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.18 ve Şekil 4.19’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 18: Üretilmek İstenen Ara Malları İle İlgili Üniversite İle İşbirliği İsteği

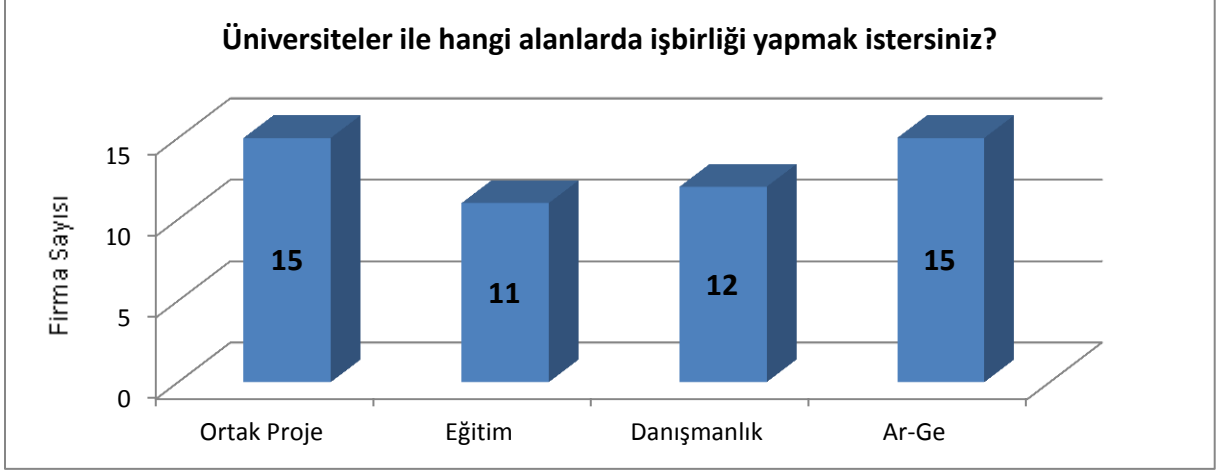
Araştırmaya katılan firmaların % 88’i Üniversitelerle işbirliği yapmaya istekli olduğu görülmektedir. Sanayicilerin işbirliği konusunda istekli olması bu konuda bazı temel politikaların yeniden belirlenmesini gerekli kılmaktadır. Üniversite-Sanayi işbirliğinin henüz istenilen seviyede olmaması dikkate alındığında yeni perspektiflere ve vizyonlara ihtiyaç duyulduğu açıktır.

Şekil 4. 19: Üretilmek İstenen Ara Malları İle İlgili Üniversite İle İşbirliği İsteği % Oranı

4.13 Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar

Firmalara “Üniversiteler ile hangi alanlarda işbirliği yapmak istersiniz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.20 ve Şekil 4.21’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 20: Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar

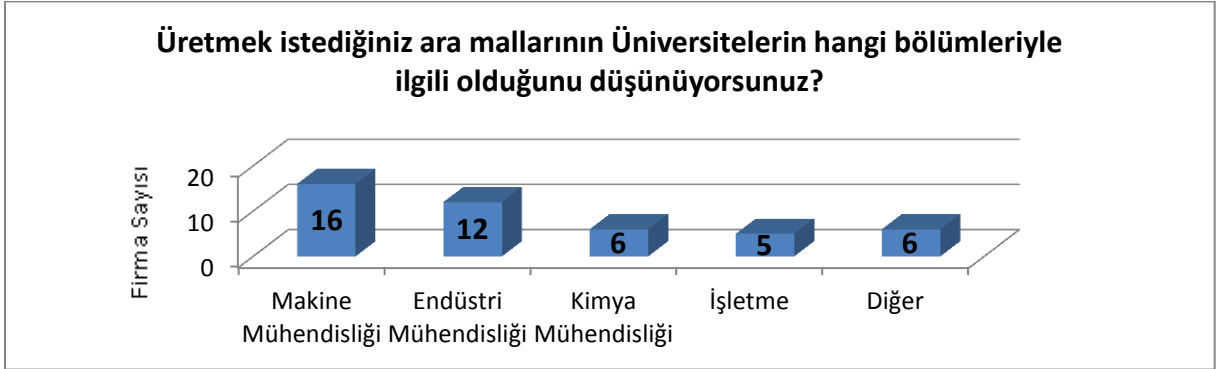
Araştırmaya katılan firmaların tüm alanlarda işbirliği yapmaya istekli olduğu anlaşılmaktadır. Firmaların % 258’i ortak projeler üretmek ve uygulamak istemektedir. Yine % 28’i Ar-Ge konusunda, % 23’ü danışmanlık hizmeti ve % 21’i eğitimler konusunda üniversiteler ile işbirliği yapmayı düşünmektedir.

Şekil 4. 21: Üniversitelerle İşbirliği Yapılmak İstenen Alanlar % Oranları

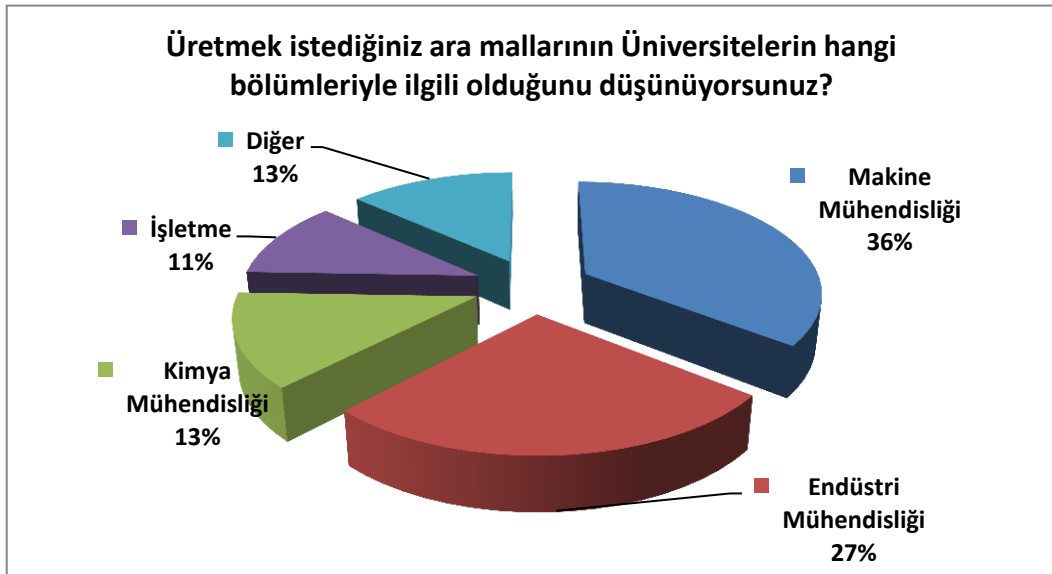
4.13 Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu

Firmalara “Üretmek istediğiniz ara mallarının Üniversitelerin hangi bölümleriyle ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.22 ve Şekil 4.23’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 22: Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu

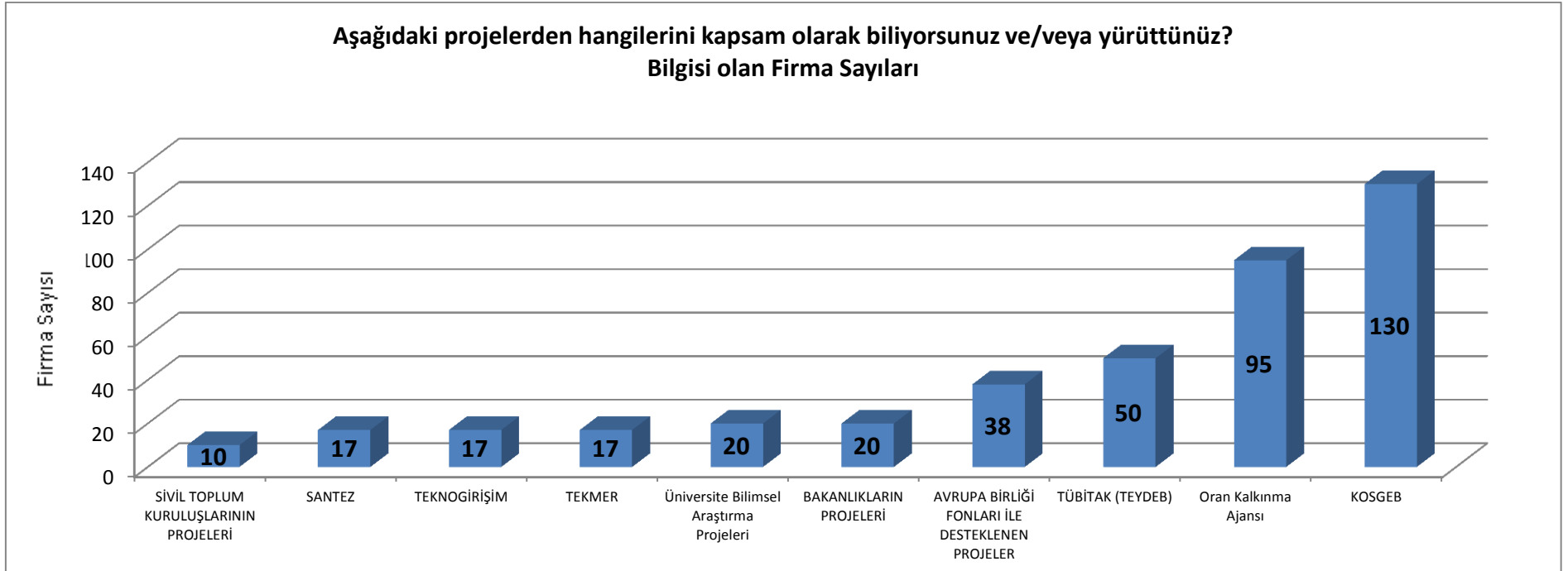
Kayseri’de araştırmaya katılan firmaların % 36’sı üretmeyi düşündüğü ara malının makine mühendisliği ile, % 27’si endüstri mühendisliği ile, % 13’ü kimya mühendisliği ile ve % 11’i işletme ile ilgili olduğunu belirtmiştir. Mühendislik bilimlerinin ağırlıklı olduğu dikkat çekmektedir.

Şekil 4. 23: Üretilmek İstenen Ara Mallarının Üniversitelerin Hangi Bölümleri İle İlgili Olduğu % Oranları

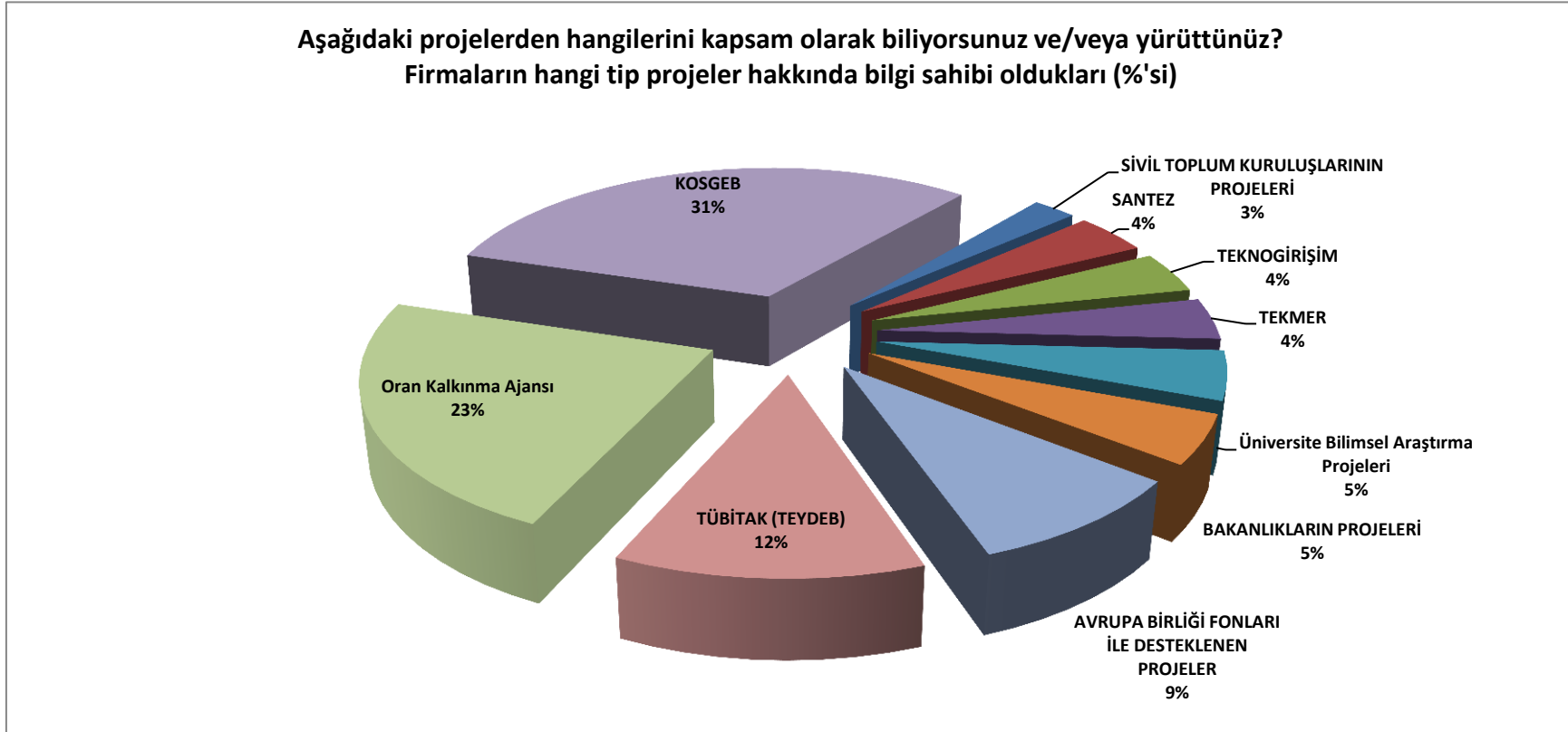
4.13 Proje Bilgileri

Firmalara “Aşağıdaki projelerden hangilerini kapsam olarak biliyorsunuz ve/veya yürüttünüz?” şeklinde yönetilen soruya verilen cevaplar Şekil 4.24 ve Şekil 4.25’de gösterilmiştir.

Şekil 4. 24: Proje Bilgileri

Araştırmada başka bir soru ile sanayicilerin projeler konusundaki bilgileri sorulmuştur. Cevaplar incelendiğinde, araştırmaya katılanların % 31'inin KOSGEB'i, % 23'ünün ORAN'ı, % 12'sinin TÜBİTAK'ı ve % 9'unun AB fonları ile desteklenen projeleri kapsam olarak bildiği veya proje yürüttüğü anlaşılmaktadır.

Şekil 4. 25: Firmaların hangi tip projeler hakkında bilgi sahibi olduklarının %'si

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ülkelerin gelişmesi ve büyümesi ekonomilerinin güçlü olmasına büyük ölçüde bağlıdır. Bir ekonominin güçlü olması da izlenecek politikalarla doğru orantılıdır. Ara malı ithalatını azaltarak cari açığı küçültmek de doğru politikalardan biridir. 2013 yılında Türkiye'nin toplam ara malı İthalatı toplam İthalatın %73'ünü oluşturduğu dikkate alındığında bu konuda çok acil olarak yapılması gerekenler olduğu açıktır. Türkiye, acil ve tedrici politikalarla ara malı İthalatını azaltarak yerli üretimi teşvik etmelidir. Bu yolla hem milli sanayi gelişecek hem de dışa bağımlılık azalmış olacaktır. Piyasa Ekonomisinin uygulandığı ülkelerde korumacı politikalar yadırgansa da güçlü bir Türkiye için ara malının İthalatını azaltarak Milli Ekonominin güçlendirilmesi orta ve uzun vadede ulaşılmaması gereken önemli hedeflerden biridir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bu yolda attığı adım takdire şayandır ve önemlidir. Bakanlığın ilk 150 kalem ara malı üzerinde yoğunlaşması da ayrıca anlamlıdır. Bu ara mallarının Türkiye'de üretim potansiyelinin araştırılması ve tespit edilmesi, İthalatı azaltmak için yapılması gerekenleri de belirleyecektir. Türkiye'nin gelişen sanayi yapısı ve gençlerdeki girişimcilik özellikleri, ara malı İthalatını azaltmaya yönelik önemli bir potansiyele sahip olduğumuz sonucuna bizi ulaştırmaktadır. Bu ara mallarının üretim potansiyelinin tespitine yönelik olarak yapılacak çalışmalar üreticilerde aynı zamanda bir farkındalık da oluşturacaktır. Zaten ara malı İthalatını azaltmadaki en önemli politikalardan biri de sanayicilerde farkındalık yaratmak olmalıdır.

Bu araştırma; Orta Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından desteklenerek, Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi tarafından Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'ne yapılmıştır. Araştırmada ithal edilen ilk 150 ara malına ilişkin çeşitli tespitler yapılmıştır. Araştırmanın temel amacı ilk 150 kalem ara mallarının Kayseri'de üretilip üretilmeyeceğini belirlemektir. Bu ana amaç etrafında, bu ara mallarının kullanım miktarlarını belirlemek, Kayseri'de üretilip üretilmediğini tespit etmek, bu ara mallarını üretmek isteyen potansiyel sahibi işletmeleri belirlemek ve bu ara malların üretimi için nelerin gerektiğini belirlemek de ikincil amaç olarak benimsenmiştir.

Kayseri Organize Sanayi (Kayseri, İncesu ve Mimarsinan) Bölgelerinde ve civar ilçelerinde faaliyet gösteren işletmeler ile gerçekleştirilen araştırma ile bu tespitler yapılmıştır. Yapılan aramalar, gönderilen e-postalar, hatırlatmalar ve anketör gönderimine rağmen hedeflenen sayıda cevaba ulaşılamamıştır. Ancak, sonuçları değerlendirmeye yetecek kadar veri elde edilmiştir.

Araştırmanın birinci sonucu ithal edilen ara mallarından Kayseri Sanayisinin kullanım düzeylerinin belirlenmiş olmasıdır. İlk 150 kalem maldan en fazla kullanılanları, doğal gaz, diğer yağlar ve müstahzarlar, kara taşıtları için motorlar, sıcak mamul demir, çelik rulo, demir ve çelikten diğer vida-cıvata-somun-rondela, yassı paslanmaz çelik, ham petrol, soğuk yassı demir-çelik ve alaşımsız çeliktir. Kayseri’de toplam olarak 111 adet ara malı kullanılmaktadır.

Araştırmanın ikinci sonucu, Kayseri’de bu ara mallarından 39 tanesinin yani % 26’sının üretiminin yapıyor olmasıdır. Bu sonuç dikkate değer bir sonuçtur. Hali hazırda pazarlama açısından yetersiz, kendi kullanımı amacıyla da olsa, üretiminin yapıyor olması dikkatle üzerine gidilmesi gereken bir bulgudur.

Bu çalışmada elde edilen üçüncü önemli bulgu, Kayseri’de üretilmeyen ancak üretme imkan ve kabiliyetine sahip bulunduğu düşünülen ara mallarına ilişkindir. Kayseri Sanayicisi toplamda 111 adet ara malını üretme imkan ve kabiliyetine sahip olduğunu belirtmiştir. Bir firma birden fazla cevap vermiş olsa da çeşitli nedenlerle üretme potansiyeline sahip olduğunu beyan etmiş olması yine üzerinde dikkatle ve hassasiyetle gidilmesini gerektiren bir bulgudur. Sanayicinin ben bu ara malını üretme kabiliyetine sahibim demesi hem bilgili olduğunu hem de kendisinde bir potansiyel gördüğünün göstergesidir.

Dördüncü önemli bulgu, geçmişte üretilen ancak şu anda üretilmeyen ara malı sayısının son derece sınırlı olmasıdır. Kayseri’de geçmişte üretilen ancak şu an itibarıyla üretiminden vazgeçilmiş üç ara malı bulunmaktadır. Bunlar, oturmaya mahsus mobilya aksam ve parçaları, kara taşıtlarının diğer aksam ve parçaları ve diğer yağlar ve müstahzarlardır. Bu firmalarla görüşmeler yapılarak yeniden üretime geçmeleri teşvik edilebilir. Üretmeme nedenleri ayrıntılı olarak analiz edilebilir.

Çalışmanın bize göre en anlamlı, beşinci ve önemli bulgusu ise, Kayseri Sanayicisinin üretmek istediği ara mallarıdır. Sanayiciler 47 adet ara malını üretmeye taliptir. Üretmek isteyen

firmalar, bu ara malını üretme imkân ve kabiliyetine sahip olmaktan ziyade, üretmeyi düşünmektedir. Bu bulgu da dikkatle ve titizlikle ele alınması gereken bir bulgudur. Eğer bir sanayici ben bu ara malını üretmek istiyorum diyorsa, bu durum hem girişimcilik hem de Milli Ekonomi açısından önemli bir işarettir. Demek ki sanayiciler kendilerine bir fırsat verilse yatırım yapmaktan kaçınmayacaktır. Bu bulgu bu araştırmanın yapılaş amacının da önemli bir göstergesidir.

Çalışmada teknik bilginin yeterli olması, fabrikanın müsait olması, nitelikli elemanlara sahip olunması ve ara malı üretimi için gerekli girdilere ulaşılabilmesi gibi sebepler de ara malı üretimine sanayicileri teşvik eden faktörler olarak belirlenmiştir. Bu tespit de bu çalışmanın altıncı önemli tespitidir. Hangi ara malların üretimi için ne tür fabrikalar, teknoloji, eleman, danışmanlık, proje, bilgi ve sermaye gerektiği başka araştırmalarla veya toplantılarla belirlenmelidir.

Yedinci tespit, ara malların temin yöntemlerine ilişkindir. Verilen cevaplar incelendiğinde ithal kullanılan en önemli ara mallarının doğal gaz, paslanmaz çelik, diğer yağlar ve müstahzarlar, plastikten diğer levhalar ve bilyeli rulmanlar olduğu dikkat çekmektedir. Kayseri Sanayicisi bu ara malları bulunması halinde yurtiçindeki üreticilerden temin etmeyi tercih ettiği de verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. Bu durum da, ithal edilen ara mallarının yurtiçinde üretilmesi halinde tercih nedeni olacağına önemli bir göstergesidir.

Araştırmanın sekizinci tespiti, dışarıdan temin edilen ara mallarının neden ve hangi dezavantajlarla üretilmediği veya üretildiği. Cevaplar incelendiğinde, firmaların % 13'ü üretim maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle, % 11'i hedefleriyle veya vizyonlarıyla uyumlu olmaması nedeniyle, % 9'u sermaye yetersizliği nedeniyle ve yine % 9'u kuruluş yerlerinin buna uygun olmaması nedeniyle bu ara mallarını üretmediklerini belirtmişlerdir. Bu bulgu da daha sonra yapılacak çalışmalar için önemli bir bulgudur. Nelerin eksik olduğu ve teşvik kapsamına alınması gerektiğini göstermesi bakımından bu sonuç dikkatle incelenmelidir. Hangi avantajlarla üretildiğine bakıldığında ise, firmaların % 14'ünün teknik bilgilerinin yeterli olması, % 10'unun fabrikalarının müsait olması, yine % 10'unun nitelikli elemana sahip olması ve % 9'unun bu ara malını üretebilmek için gerekli girdilere ulaşabilmesi nedeniyle bu ara malını ürettikleri tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan Kayseri Sanayicisinin % 88'inin bu ara mallarının üretimi ile ilgili Üniversitelerle işbirliği yapmaya istekli olması, Üniversiteler açısından değerlendirilmesi gereken bir potansiyel olarak gözükmektedir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının rehberliğinde; firmalarla üniversitelerimiz (Erciyes Üniversitesi, Melikşah Üniversitesi, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi ve Abdullah Gül Üniversitesi) bir araya gelmeli, ilgili konularda çalıştay, odak grup toplantıları ile bir mevcut durum analizi yapılmalı ve yol haritası belirlenmelidir.

Kayseri Sanayicisinin henüz Ar-Ge ve inovasyona yeterli önem vermedikleri de, Ar-Ge birimi olan işletmelerin sayısından ve bu birime ayrılan bütçeden anlaşılmaktadır. İhracatı artırmanın, büyümenin, gelişmenin ve farklılaşmanın yolu Ar-Ge'den geçmektedir. Bu gerçek ya yeterince anlatılamamıştır ya da anlaşılammıştır. İthal ara mallarının azaltılabilmesi için firmaların Ar-Ge ve inovasyona açık bir organizasyon yapısı kurmaları ve zihniyetlerini bu çerçevede değiştirmeleri gerekir.

Son olarak ara malı ithalatı azaltılarak ekonomi güçlendirilmek isteniyorsa;

1. Tüm Türkiye'yi kapsayan Kayseri'deki gibi bir çalışmayı Bakanlık, iller bazında teşvik etmelidir, potansiyel ortaya çıkarılmalıdır,
2. Bilgi, teknoloji, sermaye, nitelikli eleman temini, Ar-Ge birimi oluşturma gibi alanlarda teşvik destek mekanizmaları ile sanayiciler bu ara mallarını üretime teşvik edilmelidir,
3. Hangi ara malları için nelere ihtiyaç duyulduğu uzmanlarla bir araya gelinerek ayrıntılı olarak çalışılmalıdır ve sanayicilere bu konuda bilgilendirme yapılmalıdır,
4. Hali hazırda ilk 150 kalem ara malını üreten firmalarla bire bir görüşmeler yapılarak, üretim potansiyellerin mutlak surette geliştirilmelidir. Kredi, hibe ve teşviklerle bu yerli üretim geliştirilmelidir,
5. Geçmişte bazı ara mallarını üreten ancak şu anda üretimden vazgeçen firmaların vazgeçme nedenleri belirlenerek, yeniden üretimlerine yönelik çalışmalar yapılmalıdır,

6. Üniversite öğretim üyeleri bölümler veya ana bilim dalları bazında bir araya gelerek kendilerini ilgilendiren ara malları ile ilgili olarak raporlar hazırlamalı ve sanayicileri bilgilendirmelidir,
7. Üniversitelere, bu ara malları ile ilgilenen öğretim üyelerine, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs verilerek veya yardımlar yapılarak bilimsel araştırma sayısı artırılmalıdır,
8. Teknoparklar, Teknoloji Transfer Ofisleri ve Tekmerlerde özel çalışma ofisleri oluşturulmalı ve bu ara mallarının üretimi ile ilgilenen sanayici, girişimci ve öğrencilerle detaylı çalışmalar yapılmalıdır,
9. Bu araştırma daha detaylı ve daha yüksek bütçeli başka araştırmalarla detaylandırılmalıdır,
10. Sanayiciler bu ara mallarını üreterek Milli Ekonomiye katkı sağlayacakları konusunda bilinçlendirilmelidir, bu bilinçlendirme, toplantılar, afişler, kamu spotları, farkındalık toplantıları ve gazete haberleri ile mümkün olabilir,
11. Sanayiciler, bu tür araştırmalara katılmaya istekli olmalı ve soruları cevaplamaktan kaçınmamalıdır.

Bu çalışmanın Kayseri’de yeni başka araştırmalar için ufuk açıcı ve alt yapı oluşturucu bir nitelikte olması hedeflenmektedir. Bu çalışmanın keşifsel bir nitelik taşıdığı, derinlemesine analizlerin bu tür araştırmalarla ortaya çıkarılamayacağı, niteliksel yöntemlerle ve daha geniş zaman aralıklarında yapılacak yeni araştırmalarla mümkün olacağı hatırdta tutulmalıdır.

Bu araştırma bir başlangıç araştırmasıdır. Kayseri ve Ülkemiz açısından yararlı sonuçlar üretilmesine katkı sağlaması araştırma ekibinin en büyük temennisidir.

KAYNAKÇA

Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı 2013-2015, Ekonomi Bakanlığı, Ankara, 2012.

Güven Sak, "Cari açığın birinci sorumlusu üretim yapımızdır", ASOFORUM, Ankara Sanayi Odası Organi, Temmuz/Ağustos 2011.

TÜİK (2013) Araştırma Geliştirme Faaliyetleri İstatistikleri.

TÜİK (2013) Ara Malı İthalatı İstatistikleri.

TÜİK (2013) Toplam İthalat İstatistikleri.

TÜİK (2013) En Çok İthalat Yapan Ara Malı İstatistikleri.

TÜİK (2013) Ara Mal İthalatı Sektörel Dağılım İstatistikleri.

TÜİK (2013) İthalatı Artan Ve Azalan Ara Malı İstatistikleri.

TÜİK (2013) Ara Mal İthalatı Yapılan Teknoloji Sınıflarının İstatistikleri.

EK-1: ANKET SORULARI

İTHAL ARA MALLARIN KAYSERİ'DE ÜRETİLMESİNİN TEŞVİKİNE VE MİLLİ EKONOMİYE KATKI SAĞLANMASINA YÖNELİK ARAŞTIRMA

Değerli Sanayici ve İş Adamları,

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye'de ara malı ithalatını azaltmak amacıyla, en fazla ithal edilen ara mallarının Türkiye'de üretilmesine yönelik geniş çaplı bir çalışma başlatmıştır. Bu anketin, söz konusu ithal edilen ilk 150 kalem ara mallarının yerli üretimine yönelik olarak, siz değerli sanayicimizin istemesi halinde, ilimiz akademisyenleri ile birlikte proje çalışmalarına zemin teşkil etmesi amaçlanmaktadır. Anket çalışması, Kayseri Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nün ORAN Kalkınma Ajansı projesi olarak, Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ERSEM) tarafından yürütülmektedir.

Lütfen, Millî ekonomik değerlerin öne çıkarılması ve dışa bağımlılığın azaltılması için cevaplarınızı doğru, tam ve açık olarak veriniz. Vereceğiniz cevaplar, bu araştırmayı yürüten kurumlar dışında, hiçbir kurum ve kuruluşla paylaşılmayacaktır. İlginiz ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

ADIMLAR

- 1 Firma Bilgileri**
Lütfen firma bilgilerinizi eksiksiz bir şekilde giriniz.
- 2 Anket Soruları**
Anket sorularını boş bırakmadan doldurunuz.
- 3 Onaylama**
Bütün soruları tamamladıktan sonra onaylayarak anketi gönder butona tıklayınız.

Ankete Başla

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

Gelen Kutusu - Mi...

Rapor_8 - Micros...

ARA MALLARIN - ...

TR

01:46
10.04.2014

Firma Arama

Firma Adı

Firmanızın adının ilk kelimesini yazarak aratınız. Gelen listede firmanızın karşısındaki SEÇ düğmesine tıklayınız. Firmanız listede çıkmıyorsa, firmanızın kayıt edilmesi için YENİ KAYIT FORMU'nu doldurunuz.

© 2014 - Parak HAYTEK Yazılım - Developer FPARAK

Anket Soruları

1. Ar-Ge biriminiz var mı?

Ar-Ge birimimiz var

Ar-Ge birimimiz yok

2. Ar-Ge'ye yıllık olarak cironuzdan ortalama % kaç bütçe ayırıyorsunuz?

%

3. Ar-Ge biriminizde fiili olarak kaç kişi çalışmaktadır?

Sayı

Üretim çalışanı (Usta / Kalfa)

Ara personel(Teknisyen, Tekniker)

Teknik personel (Mühendis)

Devam

Anket Soruları

4. Hali hazırda işletmenizde çalışan personel sayısı kaçtır?

Sayı

Vasıfsız personel (Çıracak, İşçi)

Üretim çalışanı (Usta / Kalfa)

Teknik personel (Mühendis)

Ara personel(Teknisyen, Tekniker)

İdari personel (İK, Pazarlama, Finansman, Muhasebe)

Yönetici (Genel Müdür, Müdür)

Devam

Anket Soruları

5. Aşağıdaki listede verilen 150 kalem ara malını dikkatlice inceleyiniz. Size uygun ara malları için uygun olan seçenek/seçenekleri işaretleyiniz. İşaretleyeceğiniz seçenekler daha sonraki ilgili sorulara temel teşkil edecektir. Size uygun olmayan ara mallarının yer aldığı satırları boş bırakınız.

GTIP Altılı Adı	Bu ara malını Üretimimizde Kullanıyoruz. (İlgili sorular: 6-7-8)	Bu ara malını Üretiyoruz (9-10)	Üretmiyoruz ama Üretim İmkân ve Kabiliyetine Sahibiz (11)	Geçmişte ürettiyorduk ancak Üretiminden Vazgeçtik (12)	Bu ara malını Üretmek İstiyoruz (13-14-15-16)
1 DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	☒	☐	☐	☐	☐
2 HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	☐	☒	☐	☐	☐
3 DİĞER YAĞLAR VE MÜSTAHZARLAR	☐	☐	☒	☐	☐
4 DİĞER DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	☐	☐	☐	☒	☐
5 ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	☐	☐	☐	☐	☒
6 BİTÜMENLİ TAŞKÖMÜRÜ	☐	☐	☐	☐	☐
7 RAFINE BAKIR-KATOTLAR VE KATOT PARÇALARI	☐	☐	☐	☐	☐
8 DİĞER HİDROKARBON GAZLARI (SIVILAŞTIRILMIŞ)	☐	☐	☐	☐	☐
9 DOĞAL GAZ (SIVILAŞTIRILMIŞ)	☐	☐	☐	☐	☐
10 KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLAR-DİZEL, YARI DİZEL	☐	☐	☐	☐	☐

Devam

Gelen Kutusu - Mi...

Rapor_8 - Micros...

- Developer FPARAK...

TR

01:53
10.04.2014

8. Dışarıdan tedarik ettiğiniz ara mallarını neden veya hangi dezavantajlardan dolayı kendiniz üretmiyorsunuz/üretmiyorsunuz? Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz.

Ara Malı	Teknik bilgi eksikliği	Üretim maliyetinin yüksekliği	Hammadde yetersizliği	Nitelikli eleman eksikliği	Sermaye yetersizliği	Lojistik imkânların yetersizliği (nakdiye, depolama vb.)	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin bulunmaması	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin maliyetinin yüksek olması	Teknoloji yetersizliği	Pazara ulaşıma sorunları	Makine parkı yetersizliği	Kuruluş yerimiz buna uygun değil	Hedeflerimizle uyumlu değil	Az kullandığımız için üretmeye değer bulmuyoruz	Devlet teşvik ve desteklerinin yetersiz olması	Diğer (Fabrika kuruluş amacı, jeopolitik konum vb.) (Lütfen belirtiniz)
DOĞAL GAZ (GAZ HALİNDE)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Devam

9. Ürettiğiniz ara mallarını hangi avantajlarla ürettiğinizi düşünüyorsunuz? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

Ara Malı	Teknik bilgimiz yeterli	Hammaddemiz var	Nitelikli elemanlarımız var	Sermayemiz yeterli	Lojistik imkanlarımız yeterli	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin tamamına ulaşabiliyoruz	Bu malın üretimi için gerekli girdilerin maliyeti ucuz	Teknolojimiz yeterli	Pazara ulaşma sorunumuz yok	Makine parkımız yeterli	Kuruluş yerimiz müsait	Fabrikamız müsait	Devlet teşvik ve desteklerinin varlığı	Coğrafi koşulların uygun olması	Diğer (Lütfen belirtiniz)
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Devam

10. Üretimini yaptığınız ara mallarını yıllık olarak ne kadar üretiyorsunuz?

Üretilen Ara Malı	Yıllık Üretim Miktarı	Birim	Yıllık Üretim Tutarı (TL)
HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	<input type="text"/>	Seçiniz.. ▾	<input type="text"/>

Devam

12. Geçmişte ürettiğiniz ara mallarının üretiminden daha sonra neden vazgeçtiniz? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

Ara Malı	Girdi maliyetleri yükseldiği için üretimden vazgeçtik	Pazarlama imkânına sahip olamadık	İthal etmek daha ucuz geldiği için	Tedariki bizim üretimimizden daha hızlı yapabildiği için	Dışarıdan aldıklarımız daha kaliteli olduğu için	Teknolojimizi yenileyemedik	Devletin teşvikleri ve destekleri kalktı	Nitelikli elemanlarımızı kaybettik	Ürün havuzumuzdan çıkardık, temel üretim alanımıza odaklandık	İklim koşullarında değişikliğe yaşadık	Hammadde tedarikinde sorunlar yaşadık	Diğer... belirtiniz
Diğer DOKÜNTÜ VE HURDALAR	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Devam

13. Üretmek istediğiniz (ama üretmediğiniz) ara mallarını üretmek için aşağıdakilerden hangilerine ihtiyaç duymaktasınız? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz).

Ara Malı	Teknoloji	Sermaye	Kalifiye eleman	Pazar	Motivasyon	Danışmanlık	Kurumsallaşma	Devlet teşvirderi	Uygun bir arsa- arazi	Fizibilite etüdü	Daha fazla bilgi	Diger...(Lütfen belirtiniz)
ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Devam

14. Üretmek istediğiniz ara malları ile ilgili Üniversiteler ile işbirliği yapmak ister misiniz?

- Evet, işbirliği yapmak isteriz
 Hayır

15. Üniversiteler ile hangi alanlarda işbirliği yapmak istersiniz?

- Ortak Proje
 Eğitim
 Danışmanlık
 Ar-Ge

16. Üretmek istediğiniz ara mallarının Üniversitelerin hangi bölümleriyle ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?

İşbirliği yapmak istediğiniz bölümler (Endüstri, Makine, Kimya, biyoloji, ziraat, bahçe bitkileri, işletme v.b gibi....)

17. Aşağıdaki projelerden hangilerini kapsam olarak biliyorsunuz ve/veya yürüttünüz?

İlgili Kuruluşların Projeleri	Bilgimiz var	Böyle bir proje yürüttük (Projede yer aldık)
KOSGEB	☐	☐
Oran Kalkınma Ajansı	☐	☐
SANTEZ	☐	☐
Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri	☐	☐
AVRUPA BİRLİĞİ FONLARI İLE DESTEKLENEN PROJELER	☐	☐
SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ PROJELERİ	☐	☐
TEKNOGİRİŞİM	☐	☐
BAKANLIKLARIN PROJELERİ	☐	☐
TEKMER	☐	☐
TÜBİTAK (TEYDEB)	☐	☐

Devam

18. İşletmenizin son 3 yıllık toplam net satışları (ciro) hangi aralıktadır ?

YIL	TL
2013	<input type="text" value="Seçiniz..."/>
2012	<input type="text" value="Seçiniz..."/>
2011	<input type="text" value="Seçiniz..."/> < 1 Milyon TL > 1 Milyon TL ----<8 Milyon TL > 8 Milyon TL ----<40 Milyon TL > 40 Milyon TL den büyük

Devam

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

19. Son 3 yıldaki kâr marjınız nedir?

YIL	%
2013	<input type="text" value="Seçiniz..."/>
2012	<input type="text" value="Seçiniz..."/>
2011	<input type="text" value="Seçiniz..."/>

- %6-10 arası
- %11-15 arası
- %16-20 arası
- %21-25 arası
- %26-30 arası
- %31-35 arası
- %36 ve üstü

Devam

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

20. İşletmenizin son 3 yıldaki ödenmiş sermayesi nedir ?

YIL	TL
2013	<input type="text"/>
2012	<input type="text"/>
2011	<input type="text"/>

Devam

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

21. İşletmenizin mevcut makine parkunun piyasa değeri TL olarak ne kadardır?

TL

22. Toplam makine parkunuzun % olarak ne kadarını kullanmıyorsunuz?

%

Devam

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

Gelen Kutusu - Mi...

Rapor_8 - Micros...

- Developer FPARAK...

TR

01:56
10.04.2014

23. İşletmenizin son 3 yıllık ortalama kapasite kullanım oranı nedir?

YIL	%
2013	<input type="text"/>
2012	<input type="text"/>
2011	<input type="text"/>

Devam

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

24. Listedeki ara mallarının üretimi konusunda bilgilendirilmeniz için Bakanlık yetkililerinin işletmenizle irtibata geçmesini ister misiniz?

- Evet isteriz
 Hayır

Anketi Dolduran Kişi

Anketi Dolduran Kişinin Görevi

İrtibat Telefonu

Onaylıyorum.

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK

Anketi vakit ayırıp doldurduğunuz için teşekkür ederiz.

© 2014 - Parak Haytek Yazılım - Developer FPARAK